

สารสัตวแพทยสภา

ฉบับที่ ๑๑

ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๘

สำนักงานสัตวแพทยสภา

เลขที่ ๖๔/๔ หมู่ ๑ ตำบลบางไผ่ อำเภอบึงเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๒-๐๑๗๐๗๑๐๐ - ๔
โทรสาร ๐๒-๐๑๗๐๗๑๐๕ www.vetcouncil.or.th, E-mail : email@vetcouncil.or.th

สวัสดีครับ สมาชิกสัตวแพทยสภาทุกๆ ท่าน

สารสัตวแพทยสภามันนี้เป็นฉบับที่สิบเอ็ด ผมใคร่เรียนให้ทุกท่านทราบอีกครั้งว่าเราได้ย้ายไปดำเนินงาน ณ ที่ทำการสัตวแพทยสภาแห่งใหม่เป็นที่เรียบร้อยแล้ว คาดว่าเราคงมีสำนักงานชั่วคราวอยู่ที่กรมปศุสัตว์จนถึงปลายปีนี้ ตัวอาคารใหม่ยังต้องการซ่อมในส่วนที่พบข้อบกพร่องบ้าง แต่ได้ใช้ในกิจการของสัตวแพทยสภามาตั้งแต่ปลายเดือนสิงหาคมได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามยังมีพื้นที่บางส่วนที่สามารถให้สมาคมหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพเราได้เข้าไปดำเนินกิจกรรมทั้งแบบถาวรและชั่วคราว ซึ่งทางสภาฯ ได้แต่งตั้งให้มีคณะกรรมการดูแลเรื่องนี้แล้ว คาดว่าจะมีรายละเอียดประชาสัมพันธ์ให้ทราบทั่วกันในเร็วๆ นี้ครับ ในช่วงที่ผ่านมาผมมีโอกาสไปร่วมกิจกรรมเสวนาอาหารเย็นร่วมกันของกลุ่มสัตวแพทย์ที่ทำงานในภาคตะวันออก มีพวกเรามาร่วมงานประมาณ ๓๐ คน โดยมีท่านเขตประวัติ รัตนภุมมะ มาพูดเรื่อง “ขยายยาอย่างไรไม่ให้ผิดกฎหมาย” กิจกรรมดำเนินไปด้วยดี บรรยากาศเป็นกันเองมาก ผมอยากให้ทุกๆ พื้นที่เอาเป็นตัวอย่าง เพราะเป็นการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมอย่างไม่เป็นทางการ แต่ได้ผลลัพธ์กลับมาเป็นอย่างมากทั้งกับพวกเราเองและสังคม อีกทั้งยังมีกิจกรรมที่ช่วยเหลือสังคมร่วมกันอีกด้วย อาทิ การทำหมันสุนัขจรจัด เป็นต้น

สุดท้ายนี้ ผมขอให้พวกเราจงตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบของแต่ละคนให้สำเร็จลุล่วง ด้วยการมีรูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ในกรอบของคุณธรรมจริยธรรมที่ดี ให้อภัยในสิ่งที่ให้ร่วมกันพัฒนาสังคมและประเทศไทยสืบไป

รศ.น.สพ.ดร.สุวิชัย ไรจนเสถียร
นายกสัตวแพทยสภา

ฮูเวฟาร์มา

HUVEPHARMA®

เพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการผลิต บนครูกิจของท่าน

เวชภัณฑ์สำหรับสัตว์

ยาปฏิชีวนะ

VETMULIN®/RODOTIUM®
(Tiamulin hydrogen fumarate)

PHARMASIN WSG®
(Tylosin Tartrate)

HYDRODOXX®
(Doxycycline)

TILMOVET®
(Tilmicosin)

TYLOVET®
(Tylosin Phosphate)

FLAVOMYCIN®
(Flavophospholipol)

ยากันบิด

COXIDIN®
(Monensin)

SALINOPHARM®
(Salinomycin)

SACOX®
(Salinomycin)

STENOROL®
(Halofuginone Hydrobromide)

YUMAMYCIN®
(Maduramycin)

เอนไซม์

HOSTAZYM® X (xylanase)

OPTIPHOS® (phytase)

โปรเมตะบอลิก เรกูเลเตอร์

LIANOL®

ที่อยู่ 3300/118 ตึกช้างอาคารบี ชั้นที่ 23 ถนนพหลโยธิน
แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร 0-2937-4355
แฟกซ์ 0-2937-4351 e-mail: sumeth.sapchukun@huvepharma.com

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กษัตริย์นักเกษตรกรรม

อาจกล่าวได้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของไทยนั้น เป็นกษัตริย์นักเกษตรกรรม การทรงงานหนักอย่างไม่คำนึงถึงความเหนื่อยยากของพระองค์ ช่วยพัฒนาการเกษตรของไทยให้ยั่งยืนและชี้นำสังคมเกษตรของไทยสู่แนวทางที่ควร นับตั้งแต่ทรงขึ้นครองราชย์เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงอุทิศพระวรกายอย่างต่อเนื่อง มีรู้จักเหน็ดเหนื่อย เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของพสกนิกรของพระองค์ รวมถึงความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่แล้วจะเน้นหนักไปในทางการพัฒนาภาคเกษตรที่เปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของประเทศมาแต่ครั้งโบราณกาล แนวทางการพัฒนาที่พระองค์ทรงวางไว้ล้วนเรียบง่ายแต่มีประสิทธิภาพสูง เนื่องด้วยข้อมูลที่รอบด้าน และมีการศึกษาโครงการอย่างรอบคอบจนนำไปสู่การปรับปรุงเกษตรกรรม เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศได้อย่างเป็นผลสำเร็จ โครงการพัฒนาของพระองค์แต่ละโครงการไม่ว่าจะจัดตั้งขึ้นอย่างง่ายตายตรงกันข้าม และละขั้นตอนการดำเนินการล้วนหล่อหลอมมาจากข้อมูลที่พระองค์ทรงประสบโดยตรงจากการมีพระราชปฏิสันถารกับเหล่าพสกนิกรและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับโครงการการศึกษาอย่างถี่ถ้วน ผสานกับการทดลองจนเห็นผลชัดเจนและประสบการณ์อันยาวนานของพระองค์เอง จวบจนเป็นปัจจุบัน มีโครงการพัฒนานับพันในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งครอบคลุมการพัฒนาอย่างรอบด้าน อาทิ การชลประทาน เกษตรกรรม การปศุสัตว์ การประมง การป่าไม้ ตลอดจนจนถึงการพัฒนาชนบท แม้ว่าโครงการพัฒนาเหล่านี้ได้ขยายไปสู่ทั่วทุกภาคของประเทศ แต่ทุกโครงการล้วนแรกเริ่มมาจากการทดลองในพระตำหนัก

โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้เขตพระราชฐานส่วนพระองค์ในพระตำหนักจิตรลดารโหฐานเป็นห้องทดลองและวิจัยโครงการต่างๆ พระองค์ทรงมีพระบรมราชานุญาตให้เผยแพร่ข้อมูลและผลการวิจัยของโครงการสู่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจ พระองค์ทรงผสมผสานและดัดแปลงความรู้ทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน เทคโนโลยีสมัยใหม่และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เข้ากับทรัพยากรทางการเกษตรในท้องถิ่นและสภาพแวดล้อม

การทดลองในพระตำหนักจิตรลดารโหฐานมีตั้งแต่แปลงนา การปลูกผักผลไม้ ไร่นา การประมง ป่าไม้ ตลอดจนหน่วยงานวิจัยที่ทำหน้าที่ค้นคว้าและพัฒนาโดยเฉพาะ

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (เอฟเอโอ) ได้มีส่วนร่วมโครงการที่น่าภาคภูมิใจเหล่านี้ เป็นเวลากว่าทศวรรษแล้วที่เอฟเอโอได้สนับสนุนพระวิริยะอุตสาหะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยการถวายข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ การถวายความร่วมมือในการปรับปรุงแบบโรงงานของโรงโคนมสวนจิตรลดา ตลอดจนการทดลองต่างๆ

แต่ละปีมีประชากรกว่า ๑๒,๐๐๐ คน เข้าเยี่ยมชมโครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดาซึ่งส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าเกษตรกร ผู้ใหญ่บ้าน นักเรียน นักศึกษาวิชาเกษตร ผู้นำศาสนา ไปจนถึงผู้เชี่ยวชาญและสื่อมวลชนจากต่างประเทศ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินที่เขาคินซอนอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา และทรงมีพระราชดำริที่จะจัดตั้งศูนย์การศึกษาการพัฒนาขึ้นเป็นแห่งแรกจากจำนวนทั้งสิ้น ๖ แห่ง ซึ่งศูนย์ฯ เหล่านี้เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทและการเกษตรได้เข้ามาศึกษาวิจัย

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเหล่านี้ออกแบบมาเพื่อการฝึกอบรมเกษตรกรและบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือน และอาชีพเสริม ที่ตั้งของศูนย์ศึกษาการพัฒนาได้รับการคัดเลือกอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อแสดงให้เห็นถึงลักษณะเชิงภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันในแต่ละภาคของประเทศ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาดังกล่าว นับเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญสำหรับโครงการตามพระราชดำริอื่นๆ โดยมีสาขาดังนี้คือ

- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ จังหวัดเชียงใหม่
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน จังหวัดสกลนคร
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคินซอน จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย จังหวัดเพชรบุรี
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอ จังหวัดนราธิวาส

โครงการทั่วประเทศ

โครงการทดลองต่างๆ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาหลายแห่งล้วนมีบทบาทสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ชนบท ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และประสบการณ์จากโครงการเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของเบื้องหลังความสำเร็จของโครงการพัฒนาท้องถิ่นอื่นๆ อีกมากมาย

การพัฒนาทรัพยากรน้ำเพื่อการชลประทาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงความสำคัญของน้ำว่า “น้ำ” คือ บ่อเกิดแห่งชีวิต หากปราศจากน้ำหรือมีน้ำมากเกินไป ย่อมไม่สามารถทำการเกษตรให้สาธุผลได้ ดังนั้นโครงการของพระองค์ส่วนใหญ่จึงเกี่ยวเนื่องกับการชลประทาน การควบคุมน้ำท่วม และการระบายน้ำ

โครงการชลประทานแต่ละแห่งล้วนได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นอย่างละเอียดรอบคอบ โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลจากทุกแหล่งที่เกี่ยวข้อง ก่อนการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมพื้นที่แต่ละแห่งนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงศึกษาลักษณะภูมิประเทศ สถานการณ์ของทรัพยากรน้ำ และสภาพหมู่บ้าน และพื้นที่โดยรอบ พระองค์ทรงวางแผนอย่างคร่าวๆ ด้วยแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงหมู่บ้านนั้นๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นโดยมีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรในพื้นที่นั้น อาทิ หัวหน้าชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน และข้าราชการ พระองค์ทรงรวบรวมข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับสภาพ

ความเป็นอยู่ของราษฎร ผลผลิตข้าว ปริมาณน้ำฝน และข้อมูลทางสถิติของน้ำและทรงเสนอแนะแนวทางแผนการพัฒนาอย่างคร่าวๆ ให้แก่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปดำเนินการพัฒนาต่อไป

อย่างไรก็ดี พระราชดำริของพระองค์สำหรับโครงการต่างๆ หากใช้บรรพราชโองการไม่ แผนพัฒนาสามารถยกเลิกได้ หากพิจารณาแล้วว่าไม่เหมาะสม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ พระองค์ทรงให้อยู่ในวินิจฉัยของหน่วยงานราชการที่จะดำเนินการตามพระราชดำริหรือไม่

การพัฒนาการเกษตร

ตลอดจนถึงศตวรรษที่ผ่านมา ความสามารถในการผลิตพืชผลทางการเกษตรของไทยได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก แต่ก็ส่งผลให้เกิดการบุกรุกทำลายป่าเพื่อขยายพื้นที่การเพาะปลูกเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน นับว่าเป็นอันตรายต่อเกษตรกรรมในภาครวม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีบทบาทสำคัญในการให้ประชาชนของพระองค์ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวด้วยการพัฒนาในทุกๆ ด้าน พระองค์ทรงยกระดับการผลิตทางการเกษตรกรรม ด้วยการพัฒนาอย่างผสมผสาน การจัดการทรัพยากรดินและน้ำ การแนะนำพืชพันธุ์ใหม่ที่หลากหลาย การปรับปรุงการผลิต การอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มผลประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ผลิตในชั้นต้น

นอกจากนี้ พระองค์ทรงริเริ่มโครงการอีกนับร้อยโครงการที่มุ่งเน้นการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรการตลาดและการแปรรูป

การพัฒนาปศุสัตว์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชหฤทัยต่อการพัฒนาปศุสัตว์มาเป็นเวลานานนับสิบปี ด้วยเหตุผลที่ว่า ปศุสัตว์ในครัวเรือนหมายถึงรายได้เสริมสำหรับครอบครัว รวมทั้งโอกาสการจ้างงานสำหรับผู้หญิงและเด็กในชนบท

พระราชดำริในการริเริ่มการพัฒนาปศุสัตว์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคือการทำฟาร์มโคนมในประเทศไทย การพัฒนาการเลี้ยงโคนมอย่างจริงจังเริ่มปรากฏขึ้น เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศเดนมาร์กเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ และอีก ๒ ปีต่อมา รัฐบาลเดนมาร์กได้ให้การสนับสนุนโครงการส่งเสริมกิจการโคนม ชื่อว่า โครงการฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก ตั้งอยู่ที่อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ทางฟาร์มโคนมดังกล่าวได้ดำเนินการอบรมและให้ความรู้แก่เกษตรกรเรื่องการเลี้ยงโคนมที่ถูกต้อง และส่งเสริมการทำธุรกิจฟาร์มโคนมที่ถูกต้องและส่งเสริมการทำธุรกิจฟาร์มโคนมในประเทศไทย

การพัฒนาการแปรรูปอาหาร

ในช่วงฤดูแล้ง เกษตรกรในชนบทมักอพยพเข้าเมืองเพื่อหางานทำ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมการเกษตรและการแปรรูปอาหารมีส่วนสำคัญในการสร้างงานให้กับเกษตรกรในช่วงเวลาดังกล่าวได้ อีกทั้งยังช่วยเกษตรกรเพิ่มมูลค่าแก่ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ยืดอายุการเก็บรักษาสินผลิตภัณฑ์ และป้องกันภาวะผลผลิตล้นตลาดและราคาตกต่ำ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริในการริเริ่มโครงการแปรรูปอาหารเมื่อประมาณ ๒๐ ปีที่ผ่านมา เพื่อสร้างความหลากหลายให้กับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร นอกจากการเพิ่มมูลค่าแก่สินค้าเกษตรแล้ว คุณประโยชน์สูงสุดที่เกษตรกรจะได้รับ คือ การที่เกษตรกรรวมตัวจัดตั้งเป็นสหกรณ์ทำให้อำนาจต่อรองมากขึ้นและได้ประโยชน์จากการทำการตลาดร่วมกัน มีการจัดตั้งโรงงานแปรรูปอาหารเพื่อเป็นโครงการนำร่องขึ้น ๕ แห่ง คือภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่หนึ่งแห่ง และอีกสี่แห่งที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย สกลนคร และบุรีรัมย์ ซึ่งแต่ละแห่งต่างตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล และเผชิญกับปัญหาที่แตกต่างกัน ปัจจุบัน สินค้าที่ผลิตได้จากโรงงานนอกจำหน่ายภายใต้เครื่องหมายการค้าอย่างค่า

การพัฒนาการประมง

การลดจำนวนลงของปริมาณปลาน้ำจืดในแหล่งน้ำ เริ่มปรากฏในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และสร้างปัญหาด้านการประมงเพิ่มมากขึ้นทุกที รวมทั้งทรัพยากรแหล่งน้ำก็ลดลง เนื่องจากการสร้างเขื่อนและอ่างเก็บน้ำเพิ่มขึ้นมากมาย ที่ลุ่มจึงถูกปล่อยแห้งประกอบกับการชลประทานเริ่มขยายตัวจึงเป็นอุปสรรคต่อการวางไข่ของปลา ยิ่งไปกว่านั้นการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการประมงในเวลาต่อมาเป็นสาเหตุให้เกิดการลดจำนวนลงอย่างรวดเร็วของปลาที่จะนำไปบริโภค

จุดประสงค์หลักของโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคือ การผลิตอาหารราคาถูกจากปลา เพื่อยังประโยชน์แก่ราษฎรที่ยากไร้ ในกรณีของชุมชนชาวประมงที่ยากจน ที่สามารถหาปลาได้ ก็ทรงส่งเสริมการเลี้ยงปลาหรือกักเพื่อเป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง

โครงการด้านการประมงในระยะแรกเริ่มของพระองค์ โครงการหนึ่ง คือการขยายพันธุ์ปลานิล (*Oreochromis Niloticus*) ซึ่งนับเป็นแหล่งโปรตีนราคาถูกของประชาชนได้ปลาชนิดนี้เป็นของกำนัลจากองค์พระจักรพรรดิอากิฮิโตะแห่งญี่ปุ่นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ครั้งยังเป็นมงกุฎราชกุมาร หลังจากขยายพันธุ์ปลาชนิดนี้ในพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานปลาจำนวน ๑๐,๐๐๐ ตัวแก่กรมประมง เพื่อเพาะพันธุ์และแจกจ่ายไปยังสถานีประมง ๑๕ แห่งทั่วประเทศ ปัจจุบันปลานิลนับว่าเป็นแหล่งอาหารโปรตีนราคาถูกที่แพร่หลายทั่วประเทศ

การพัฒนาป่าไม้

ในช่วงระยะเวลา ๔๐-๕๐ ปีที่ผ่านมาประเทศไทยสูญเสียผืนป่าไปเป็นจำนวนมาก การขยายตัวของการเพาะปลูกการเพิ่มจำนวนประชากรและเศรษฐกิจ ส่งผลให้พื้นที่ต้นน้ำถูกทำลาย อีกทั้งยังทวีปัญหาน้ำท่วมและการเสื่อมความสมบูรณ์ของดินอย่างรุนแรง

โครงการจัดการต้นน้ำ ได้ยึดแนวนโยบายที่จะดูแลปกป้องศักยภาพด้านการชลประทานของประเทศ โดยมีโครงการถึง ๓๕ แห่งในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน ซึ่งโครงการเหล่านี้ต้องกำกับดูแลต้นน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยา ปิง วัง ยม น่าน กก และอิง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมี

พระราชดำริริเริ่มโครงการจัดการต้นน้ำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรชาวเขาราว ๕ แสนคน ใน ๒๐ เผ่าที่ยังชีพในหมู่บ้านห่างไกลในพื้นที่ป่า ซึ่งส่วนใหญ่ยังตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตเทือกเขาที่มีความสูงตั้งแต่ระดับ ๘๐๐ เมตรจนถึง ๒,๕๐๐ เมตร เป็นอาณาบริเวณราว ๑๕๐ ตารางกิโลเมตร ชาวเขาเหล่านี้มักย้ายแหล่งเพาะปลูกอยู่เสมอ อันเป็นปัจจัยหนึ่งของการทำลายป่า โครงการจัดการต้นน้ำจึงถือกำเนิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗

อีกส่วนหนึ่งของโครงการนี้ คือการสร้างที่อยู่อาศัยถาวรให้แก่ชาวเขา ด้วยการสนับสนุนจากหลายหน่วยงานราชการ การพัฒนาแบบบูรณาการจึงได้เริ่มขึ้น ทำให้การดำเนินงานเพื่อการจัดการต้นน้ำของโครงการประสบผลสำเร็จด้วยดี พร้อมทั้งสามารถขยายพื้นที่ปลูกป่าทดแทน และลดการบุกรุกทำลายป่าลง นอกจากนี้ จากสาเหตุการลดลงอย่างมากจนน่าเป็นห่วงของจำนวนสัตว์ป่าในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา จึงทำให้มีโครงการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าควบคู่กับการพัฒนาป่าไม้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริในการริเริ่มโครงการขยายพันธุ์นกและสัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์หลายโครงการ และกรมป่าไม้จึงสนองพระราชดำริด้วยการตั้งศูนย์เพาะพันธุ์สัตว์ขึ้นเป็นจำนวน ๘ แห่งทั่วประเทศ

ศูนย์เพาะพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวได้รับการสนับสนุนจากเอฟเอโอ ภายใต้โครงการ Demonstration and Training in Wildlife farming for Rural Development ในปัจจุบัน ศูนย์เพาะพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวนับว่าเป็นสถานที่เพาะพันธุ์สัตว์ที่มีการวางแผนและการจัดการได้ดีที่สุดในบรรดาสถานีเพาะพันธุ์แห่งอื่นๆ บริเวณของสถานีมีพื้นที่ ๕๐๐ ไร่อันเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ไก่ฟ้าหายาก ๑๒ พันธุ์ และนกชนิดต่างๆ ที่เพาะพันธุ์ได้จากสถานนี้จะถูกส่งไปยังศูนย์ต่างๆ ทั่วประเทศ

ทฤษฎีใหม่

เมื่อครั้งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสถึงแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ ในวันเฉลิมพระชนมพรรษาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ประชาชนชาวไทยยังมิได้ตระหนักถึงประโยชน์ของเกษตรทฤษฎีใหม่นี้เท่าใด เนื่องจากความตื่นตากับการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว และความฝันที่จะได้เห็นเมืองไทยเป็นเสือเศรษฐกิจตัวใหม่ในภูมิภาค ประเทศไทยในขณะนั้นสนับสนุนนโยบายเปิดตลาด และเร่งการส่งออกเพื่อการเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ หรือนิคส์ ซึ่งเป็นวิธีการนี้ก็จะสัมฤทธิ์ผลในแง่เศรษฐกิจ เนื่องจากอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจต่อปีที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๘.๒ นำหน้าเสือเศรษฐกิจอย่างเกาหลีใต้ ดังนั้นภาคอุตสาหกรรมดูเหมือนจะเข้ามาแทนที่ภาคการเกษตรกรรมที่เป็นเสมือนกระดูกสันหลังของชาติ

อย่างไรก็ดี วิฤตเศรษฐกิจที่โหมกระหน่ำประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ปลุกทุกคนให้ตื่นจากความฝันและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชี้แนะราษฎรที่ได้รับความทุกข์ยากของพระองค์อีกครั้ง ด้วยการให้ละทิ้งความฝันที่จะเป็นเสือเศรษฐกิจ และความคิดวัตถุนิยมเสีย และกลับไปดำรงชีวิตที่พออยู่พอกินอย่างที่เป็นมา

แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นหลักพื้นฐานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของคน

ในสังคมเกษตรกรรมของไทย แนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่มีส่วนช่วยเหลือเกษตรกรที่มีหนี้สินล้นพ้น ให้หลุดจากรูปแบบการเกษตรที่ก่อหนี้สินแบบไม่สิ้นสุด และการปลูกพืชชนิดเดียวในปริมาณมากโดยอาศัยสารเคมีและปุ๋ยวิทยาศาสตร์เพื่อเพิ่มผลผลิต แนวพระราชดำริของพระองค์มุ่งเน้นให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และรอดพ้นจากวิกฤตการณ์ทางการเงินและเศรษฐกิจ

แนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่และการอยู่อย่างพอเพียงกลายเป็นสิ่งที่กล่าวถึงกันมากเนื่องด้วยพระราชดำรัสเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และ พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยสร้างแปลงทดลองพร้อมกับขุดบ่อน้ำที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งประเทศเพื่อเป็นตัวอย่างที่แสดงถึงแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ แนวคิดนี้ได้ขยายวงกว้างตั้งแต่เกษตรกรที่ยากจนไปถึงองค์กรขนาดใหญ่ ตลอดจนนักวิชาการและผู้วางนโยบายของชาติ

แนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นกลวิธีทางเกษตรกรรมสามขั้นตอนที่เป็นแนวทางไปสู่การพึ่งพาตนเองของเกษตรกรไทย กระบวนการขั้นแรกคือ การปรับใช้ประโยชน์จากผืนดิน เพื่อกระจายแหล่งรายได้ และพัฒนาแหล่งน้ำ หลังจากที่เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้แล้ว กระบวนการขั้นที่สอง คือ การส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกันด้วยการแบ่งปันความรู้ความชำนาญ กระบวนการขั้นสุดท้ายของแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การมุ่งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและภาคเอกชน ด้วยการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร

กระบวนการขั้นแรกของเกษตรทฤษฎีใหม่นั้นต้องอาศัยความเพียรของเกษตรกร ในการที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบพื้นที่เพาะปลูก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมุ่งเน้นให้เกษตรกรกระจายรายได้ด้วยการแบ่งพื้นที่ตามประโยชน์ใช้สอยและประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่างๆ กัน โดยแบ่งพื้นที่ตามสูตร ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ คือ มีพื้นที่ปลูกข้าวร้อยละ ๓๐ แหล่งน้ำและเลี้ยงปลาร้อยละ ๓๐ พื้นที่ปลูกผักและไม้ผลยืนต้นร้อยละ ๓๐ พื้นที่ที่เหลืออีกร้อยละ ๑๐ สำหรับที่อยู่อาศัย

การจัดการพื้นที่ตามแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยหลักแล้ว คือระบบการจัดการทรัพยากรที่เกษตรกรสามารถผลิตสิ่งที่ต้องการได้จากผืนดินของตนเอง แนวคิดนี้ยังช่วยเกษตรกรให้ไม่ต้องเผชิญปัจจัยเสี่ยงจากภายนอก เช่น ราคาผลิตผลทางการเกษตรตกต่ำ เป็นต้น นอกจากนี้ ผลผลิตที่ล้นตลาดยังสามารถทำเงินได้ในโอกาสต่อไป

นับแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน เกษตรกรมักปลูกข้าว และพืชอื่น ๆ เพียงชนิดเดียว ซึ่งทำรายได้เพียงปีละ ๑-๒ ครั้ง อย่างไรก็ตาม แนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่นี้ช่วยให้เกษตรกรกระจายแหล่งรายได้เพื่อสร้างรายได้เพิ่มอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปีจากการขายผลผลิตต่างๆ ที่หลากหลายมากขึ้น

สิ่งสำคัญตามแนวคิดทฤษฎีใหม่ คือ แหล่งน้ำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่า น้ำ คือ บ่อเกิดของชีวิต ดังนั้นตามทฤษฎีใหม่จึงมีระบบชลประทานถึงสามขั้นคือ บ่อน้ำส่วนตัว ฝายน้ำล้นของชุมชน และบึงขนาดใหญ่

แหล่งน้ำขนาดเล็กจะเป็นเครื่องวัดปริมาณน้ำฝนขณะที่แหล่งน้ำสำรองอื่นๆ จะเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติสำหรับหน้าแล้ง

หรือยามขาดแคลนน้ำ เมื่อระดับน้ำที่เก็บกักได้จากแหล่งน้ำใดลดต่ำลงมากก็ต้องอาศัยน้ำผ่านระบบท่อจากแหล่งน้ำที่อยู่สูงขึ้นไปมาเติม

แนวคิดนี้แตกต่างจากการสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ที่เน้นเฉพาะพืชเศรษฐกิจและเขตเมือง พระองค์ทรงเห็นว่าเกษตรทฤษฎีใหม่ต้องใช้น้ำอย่างประหยัด และการที่จะประหยัดน้ำได้นั้น ต้องเลือกปลูกพืชที่เหมาะสมและให้ผลผลิตตรงตามเวลา เกษตรทฤษฎีใหม่นี้เอื้อประโยชน์อย่างมหาศาลแก่เกษตรกรรายย่อยที่เป็นกลุ่มคนที่ยากที่สุดของประชากร เมื่อเกษตรกรแต่ละคนแข็งแกร่งขึ้น สิ่งที่ต้องเก็ทหนุนต่อไป คือ ชุมชนและความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ภายนอกชุมชน

กระบวนการขั้นที่สองของเกษตรทฤษฎีใหม่ คือการส่งเสริมเกษตรกรให้รวมตัวเป็นกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านต่างๆ อาทิ การผลิต การตลาด การศึกษา สวัสดิการ การพัฒนาและศาสนา

กระบวนการขั้นสุดท้าย คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ยุติธรรมและเท่าเทียมกันระหว่างชุมชนและภาคเอกชน รวมทั้งองค์กรต่างๆ ภายนอกชุมชน

แนวความคิดการอยู่อย่างพอเพียงได้ก้าวข้ามการจัดการหรือการสร้างฐานเศรษฐกิจในบ้านและชุมชนให้มั่นคง รวมถึงการผลิตให้พอเพียงแก่การยังชีพและรักษาสภาพแวดล้อมโดยองค์รวมเพื่อการอยู่อาศัยแบบยั่งยืน แนวคิดนี้มีใช่เพียงแต่การรักษาสุขภาพร่างกายเท่านั้น แต่ยังเป็นการรักษาสมดุลทางจิตใจด้วย หัวใจสำคัญของการดำรงอยู่อย่างพอเพียง คือการละทิ้งหรือขจัดความโลภ และการรู้จักพอ

รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาโดยองค์รวมจากแนวคิดทฤษฎีใหม่ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ รับรองแผนบรรเทาการว่างงานจากเศรษฐกิจตกต่ำตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่เสนอโดยกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

มติคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดูแลการปฏิบัติงานระยะยาวภายใต้แผนงาน "เกษตรทฤษฎีใหม่" จะมีส่วนช่วยรองรับแรงงานที่ว่างงานจากภาคอุตสาหกรรมและเดินทางกลับบ้านเกิดเพื่อทำการเกษตรอย่างพอเพียง กลยุทธ์นี้เป็นการวางพื้นฐานสำหรับการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เป็นประธานอนุกรรมการแผนงาน "เกษตรทฤษฎีใหม่" เพื่อวางมาตรการและแผนช่วยเหลือคนว่างงาน ซึ่งแผนงานดังกล่าวเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยวางเป้าหมายให้มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๑๖,๐๐๐ คนในระยะเวลา ๒ ปี ซึ่งต่อมาเกษตรกรเหล่านี้ได้เป็นตัวอย่างของการประสบความสำเร็จในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในชุมชนของตน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเคยตรัสว่าการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ต้องอาศัยเวลา ความเข้าใจและความเพียรเป็นสำคัญ เกษตรทฤษฎีใหม่มิใช่เรื่องง่ายในการปฏิบัติ ต้องรู้จักดัดแปลงวิธีการและดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตามเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าทฤษฎีนี้เริ่มประสบความสำเร็จ

แนวความคิดการอยู่อย่างพอเพียงกระตุ้นให้เกษตรกรเรียนรู้ให้หลายเรื่องที่เป็นต่อการแก้ปัญหาด้วยตนเอง แทนที่จะรอความช่วยเหลือจากภายนอก เมื่อหนี้สินลดลงและมีจำนวนเงินออมเพิ่มขึ้น เกษตรกรที่ดำเนินตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่ ต่างมีความยินดีที่ได้หลุดพ้นจากภาวะหนี้สิน เกษตรกรแต่ละรายที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ก็เป็นประโยชน์แก่ชุมชนของตนเอง และแพร่ขยายสู่สังคม

เพียงปี พ.ศ. ๒๕๔๑ แนวคิดทฤษฎีใหม่สามารถรองรับคนว่างงานกลับคืนสู่ภาคเกษตรได้ถึง ๓๖,๖๐๐ คน ทุกวันนี้จำนวนเกษตรกรที่หันมาดำเนินรอยตามพระราชดำรินี้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกำลังเพิ่มมากขึ้น

นับตั้งแต่วันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสถึงแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ จวบจนทุกวันนี้ได้มีการนำแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่มาทดลอง พัฒนา และดำเนินการในพื้นที่ทำกินในท้องถิ่นต่างๆ ของเกษตรกรจนเกิดประโยชน์ต่อชุมชนมากมาย อีกทั้งยังสามารถรองรับแรงงานที่ว่างงานในภาคอุตสาหกรรมที่เดินทางกลับมาทำกินในท้องถิ่นเดิมของตนเอง ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเอาพระราชหฤทัยใส่ในการค้นคว้าทดลอง และทรงงานด้านต่างๆ จึงทำให้ภาคเกษตรกรรมของไทยได้กลับมีชีวิตและมีความสำคัญขึ้นอีกครั้ง

ที่มา : เว็บไซต์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำผิด พรบ.วิชาชีพการสัตวแพทย์และอื่น ๆ

นายสัตวแพทย์ชยธร เครือบุตรตา

สัตวแพทย์สภาและกรมปศุสัตว์ ได้จัดให้ คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาแนวทางการบังคับใช้กฎหมาย ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ และกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง โดยที่ทั้งสองหน่วยงานได้ประสานและดำเนินการร่วมกัน ในกรณีเรื่องร้องเรียนการกระทำ ความผิดต่างๆ ทั้งด้านการวางแผนกำหนดแนวทางการบังคับใช้กฎหมายเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ด้านการวางแผนสืบหาข่าวและรับแจ้งข้อมูลการกระทำผิดกฎหมายต่างๆ รวมถึงการติดตามผลแห่งการดำเนินคดีและรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน

สรุปผลการปฏิบัติงานตามข้อร้องเรียนที่สัตว-แพทย์สภามีหนังสือถึงกรมปศุสัตว์ให้เข้าตรวจสอบและดำเนินการ ตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

จำนวนเรื่องร้องเรียน ๗๐ เรื่อง

- เรื่องที่ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ๓๙ เรื่อง
- เรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ๓๑ เรื่อง

ผู้ที่เข้าข่ายกระทำความผิดตามข้อร้องเรียน
๖๕ ราย

- บุคคลทั่วไป ๕๔ ราย
- สัตวแพทย์ ๙ ราย
- เกษตรกร ๑ ราย
- เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ ๑ ราย

สัตวแพทย์สภาและกรมปศุสัตว์ขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่สนับสนุนให้มีการกระทำความผิดกฎหมายและได้แจ้งเรื่องร้องเรียนและข้อมูลเบาะแสเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่างๆเข้ามา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ ซึ่งทำให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ทั้งยังเป็นการรักษามาตรฐานของการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์อีกด้วย

ตัวอย่างการดำเนินคดีบางส่วน จากหลาย ๆ คดีที่เกิดขึ้น

๑. สถานพยาบาลสัตว์แห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ที่ อ.กลาง จ.ภูเก็ต สัตวแพทย์สภาได้รับการแจ้งจากผู้ร้องเรียนชาวต่างชาติว่า สถานพยาบาลสัตว์แห่งหนึ่งมีการรักษาสัตว์โดยผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ทางสัตวแพทย์สภาจึงได้ทำการตรวจสอบตามข้อมูลตามที่ได้รับแจ้งมา พบว่าบุคคลที่ถูกร้องเรียนดังกล่าวไม่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จึงได้ประสานผ่านกองสารวัตรฯ กรมปศุสัตว์ เพื่อวางแผนดำเนินการล่อซื้อและเข้าจับกุมในเวลาต่อมา

โดยมีข้อกล่าวหาว่ากระทำความผิดกฎหมาย คือ

๑.) ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์โดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๒๙ และแสดงตนด้วยวิธีใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ผลแห่งคดี ได้รับโทษจำคุก ๙ เดือน ปรับ ๗,๐๐๐ บาท (โทษจำคุกรอลงอาญา ๒ ปี)

๒. ร้านเพ็ทชอปและกรูมมิ่ง ตั้งอยู่ที่ ต.บางแก้ว อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ สัตวแพทย์สภาได้รับการแจ้งจากผู้ร้องเรียนผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ว่ามีร้านแห่งหนึ่งได้ทำการโฆษณาด้านการให้บริการชุดหินปูนให้แก่สุนัขบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งกระทำโดยผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ภายหลังจากการตรวจสอบข้อมูลแล้วสัตวแพทย์สภาจึงได้ประสานกองสารวัตรฯ กรมปศุสัตว์ เพื่อวางแผนดำเนินการล่อซื้อและเข้าจับกุมในเวลาต่อมา

โดยมีข้อกล่าวหาว่ากระทำความผิดกฎหมาย คือ

๑.) การประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นความผิดตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒.) แสดงตนด้วยวิธีใดๆให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ เป็นความผิดตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.) พบการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ คือจัดตั้งได้สถานพยาบาลสัตว์โดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๗ และดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓. ร้านค้าภายในตลาดนัดสวนจตุจักร และตลาด อตจ.

ทางสัตวแพทย์สภาได้รับการแจ้งจากผู้ร้องเรียนผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการกระทำผิดของบุคคลหรือกลุ่มผู้ค้าสัตว์เลี้ยง ณ ตลาดนัดสวนจตุจักร โดยมีการปลอมแปลงเอกสารและแอบอ้างชื่อผู้ประกอบการสัตวแพทย์ เพื่อประทับตราลงในสมุดบันทึกการทำวัคซีนเพื่อแนบไปกับสุนัขที่จำหน่ายให้แก่ลูกค้า สัตวแพทย์สภาจึงได้ประสานกองสารวัตรฯ กรมปศุสัตว์ เพื่อวางแผนดำเนินการเพื่อสนธิกำลังร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารเข้าทำการจับกุมในเวลาต่อมา

โดยมีข้อกล่าวหาว่ากระทำความผิดกฎหมาย คือ

๑.) จัดตั้งได้สถานพยาบาลสัตว์โดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๗ และดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒.) ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์โดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.) แสดงตนด้วยวิธีใดๆให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔.) ขยายโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๑๐, ๒๕๔๕ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

๕.) ขยายเสื่อมคุณภาพตามมาตรา ๗๒(๓) แห่งพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ภาพการสนธิกำลังเข้าจับกุมผู้กระทำความผิดและของกลางในคดีบางส่วน

วิทยาลัยวิชาชีพการสัตวแพทย์ ชำนาญการแห่งประเทศไทย

ศาสตราจารย์ นายสัตวแพทย์ ดร.มาริษศิริ กัลล์ประวิทย์
เลขาธิการคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยฯ

วิทยาลัยวิชาชีพการสัตวแพทย์ชำนาญการแห่งประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นภายหลังที่
ข้อบังคับว่าด้วยวิทยาลัยวิชาชีพการสัตวแพทย์ชำนาญการแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๗
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีวัตถุประสงค์และ
หน้าที่หลักในการดำเนินการและรับผิดชอบการฝึกอบรมและสอบเพื่อเป็นผู้มีความรู้ความ
ชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์สาขาต่างๆ ในการรับใช้สังคมและพัฒนาสาขา
ชำนาญการให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ในระยะเริ่มดำเนินการมีสาขาชำนาญการ ๕ สาขา
ได้แก่ สาขาพยาธิวิทยา (Pathology) เวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์ (Theriogenology)
ศัลยกรรม (Surgery) อายุรศาสตร์ (Medicine) และสัตวแพทย์สาธารณสุข (Veterinary
Public Health) ส่วนสาขาชำนาญการอื่นๆ ที่มีความพร้อมสามารถเสนอขอเปิดดำเนินการ
ได้โดยให้ทำเป็นประกาศของสัตวแพทย์สภา

วิทยาลัยฯ ดำเนินงานโดยคณะกรรมการวิทยาลัย ๑๐ คน ประกอบด้วย
ประธาน ผู้รั้งตำแหน่งประธาน เลขาธิการ เภรณิก นายทะเบียน และผู้แทนสาขาชำนาญ
การทั้ง ๕ สาขาๆ ละ ๑ คน ซึ่งปัจจุบัน คือ ประธานคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบ
ความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ของสาขาที่แต่งตั้งโดยวิทยาลัยฯ
ซึ่งประกอบด้วยอนุกรรมการ ๕ คน

ปัจจุบันวิทยาลัยฯ มีสมาชิก ๑๐๒ คน ซึ่งเป็นผู้ชำนาญการที่สัตวแพทย์สภา
ออกอนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ของแต่ละ
สาขาให้เป็นกรณีพิเศษ ตามข้อบังคับว่าด้วยการออกอนุมัติบัตรและวุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้
ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์สาขาต่างๆ พ.ศ. ๒๕๕๗ และ
ประกาศสัตวแพทย์สภาที่ ๖/๒๕๕๘ เรื่องรายชื่อผู้ได้รับอนุมัติบัตร ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์
พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งได้มีพิธีมอบอนุมัติบัตรโดยนายกสัตวแพทย์สภาไป เมื่อวันที่ ๙ เมษายน
พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานที่คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบ
วิชาชีพการสัตวแพทย์ของ ๕ สาขา กำลังดำเนินการขณะนี้ ได้แก่

๑. การจัดทำเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์
ประจำบ้าน
๒. กำหนดวิธีการสอบและการตัดสินผลการสอบผู้ขออนุมัติบัตรและวุฒิบัตร
๓. การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่ส่งประวัติและผลงานมาที่วิทยาลัยฯ

เพื่อให้สัตวแพทยสภาออกอนุมัติบัตรให้เป็นกรณีพิเศษ ครั้งที่ ๒ ซึ่งครบกำหนดส่ง เมื่อ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ แผนการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ ใน พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกอบด้วย

๑. ประกาศเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์ประจำบ้านของ ๕ สาขา เพื่อเป็นแนวทางให้คณะสัตวแพทยศาสตร์ที่มีความพร้อม จัดทำและเปิด หลักสูตรฯ
๒. เสนอชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติตามประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๔/๒๕๕๘ เรื่องเกณฑ์คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการออกอนุมัติบัตร เพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาต่างๆ เป็นกรณีพิเศษ ต่อสัตวแพทยสภา
๓. ประกาศรับสมัครสอบผู้ขออนุมัติบัตรกรณีปกติ ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อบังคับว่าด้วยการออกอนุมัติบัตรและวุฒิบัตร เพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์สาขาต่างๆ พ.ศ. ๒๕๕๗ คือ ต้องเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งตามข้อบังคับของสัตวแพทยสภา และต้องเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา หรือฝึกอบรม หรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาที่ขออนุมัติบัตรตามหลักเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
 - ก. ได้รับวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ในสาขาที่ขออนุมัติบัตรหรือเทียบเท่าจากสถาบันในต่างประเทศที่สัตวแพทยสภารับรอง
 - ข. ได้รับปริญญาเอกจากสถาบันที่กระทรวงศึกษาธิการและสัตวแพทยสภารับรอง และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาที่ขออนุมัติบัตรติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี
 - ค. ได้รับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงในสาขาที่ขออนุมัติบัตรจากสถาบันที่กระทรวงศึกษาธิการและสัตวแพทยสภารับรอง และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาที่ขออนุมัติบัตรติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี
 - ง. ได้รับปริญญาโทหรือประกาศนียบัตรบัณฑิตในสาขาที่ขออนุมัติบัตรจากสถาบันที่กระทรวงศึกษาธิการและสัตวแพทยสภารับรอง และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาที่ขออนุมัติบัตรติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปี
 - จ. ได้รับปริญญาสัตวแพทยศาสตรบัณฑิตและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาที่ขออนุมัติบัตรไม่น้อยกว่า ๑๐ ปีและมีผลงานทางวิชาการในสาขานั้นที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการที่มีคณะกรรมการกลั่นกรอง (peer review) อย่างน้อย ๑ เรื่อง
๔. การจัดการประชุมสมาชิวิทยาลัยในการประชุมใหญ่สัตวแพทยสภา

พิธีมอบอนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์สาขาต่าง ๆ
ของสัตวแพทย์สภา
วันพฤหัสบดีที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๘
ณ ห้องสาธิต อาคาร ๖๐ ปี คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เส้นทางการเดินทางของการจัดทำ MRA ของวิชาชีพสัตวแพทย์ไทย

รศ.สพ.ญ.ดร.อัจฉริยา ไชยะสุต
อุปนายกสัตวแพทย์สภา คนที่ 1
ประธานคณะกรรมการด้านการต่างประเทศ

การเคลื่อนย้ายบุคลากรด้านวิชาชีพ และความชำนาญเฉพาะด้าน

ได้มีความร่วมมือและข้อตกลงร่วมกันภายใต้ ASEAN Framework Agreement on Services (AFAS) ในระหว่างบุคลากรสาขาวิชาชีพต่างๆในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพในการแข่งขันในประชาคมอาเซียน และอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกซึ่งจำเป็นต้องมีความเข้าใจและเอื้อประโยชน์ร่วมกันภายใต้ General Agreement on Trade in Services (GATS) ทำให้เกิดเสรีด้านการค้าและบริการในภูมิภาคขึ้น ปัจจุบันได้มีข้อตกลงความเข้าใจร่วมกัน 8 สาขาอาชีพ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล วิศวกร สถาปนิก นักการบัญชี นักสำรวจ และ การท่องเที่ยว ซึ่งการดำเนินงานจะดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในวันที่ 1 มกราคม 2559 นี้เป็นต้นไป

ด้านอาชีพสัตวแพทย์ในอาเซียน

การประชุมเกี่ยวกับองค์กรด้านวิชาชีพสัตวแพทย์ในภูมิภาคอาเซียนครั้งนี้ นับเป็นครั้งที่ 2 ที่จัดขึ้นที่ประเทศไทย นับจากที่ คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับการสนับสนุนจาก จากโครงการนวัตกรรมความร่วมมือทางวิชาการไทย-อาเซียนแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Innovative Thai-ASEAN Academic Co-operation at Chulalongkorn University: ITAAC @CU) ศูนย์อาเซียนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดทำโครงการจัดทำกรอบแนวทางการทำความเข้าใจของวิชาชีพสัตวแพทย์ในอาเซียน [The Initiative Project on the Guideline of the Understanding Framework on the Veterinary Profession in ASEAN (GUFVA 2014)] ขึ้นเป็นครั้งแรกในภูมิภาค ในระหว่างวันที่ 25-27 มิถุนายน 2557 ที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยความร่วมมือสัตวแพทย์สภาแห่งประเทศไทย กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (World Organization of Animal Health, OIE) และสมาพันธ์สมาคมสัตวแพทย์แห่งเอเชีย (Federation of Asian Veterinary Associations, FAVA)

เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำข้อตกลงของวิชาชีพในอาเซียนจัดทำกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำเสนออาเซียนในการจัดทำ MRA (mutual recognition arrangement, MRA) สำหรับอาชีพสัตวแพทย์ โดยประเทศสมาชิกมีความเห็นพ้องกันว่า อาชีพสัตวแพทย์มีบทบาทสำคัญ ด้านอาหารปลอดภัย ความมั่นคงของอาหาร ด้านสุขภาพและการสาธารณสุข ซึ่งมีความสำคัญในประชาคมอาเซียน จึงมีความสำคัญในการเคลื่อนย้ายบุคลากรทางสัตวแพทย์ในอาเซียนเช่นเดียวกับอาชีพแพทย์สาขาอื่น จากนั้นได้มีการประชุมต่อเนื่องในต้นปี ในงานประชุมวิชาการนานาชาติของสมาพันธ์สมาคมสัตวแพทย์เอเชียครั้งที่ 17 (The 18th FAVA Congress) วันที่ 28-30 พฤศจิกายน 2557 ที่สิงคโปร์ และการประชุมเชิงปฏิบัติการขององค์กรด้านวิชาชีพสัตวแพทย์ในภูมิภาคอาเซียนครั้งที่ 4 วันที่ 6-8 ธันวาคม 2558 ที่ฮานอย ประเทศเวียดนาม จะเห็นได้ว่าประเด็นการเคลื่อนย้ายบุคลากรอาชีพสัตวแพทย์ในอาเซียนเป็นเรื่องที่นำมาพูดคุยกันอย่างต่อเนื่อง จนมาถึงการประชุมครั้งที่ 5 ที่พญาประเทศไทย

การประชุมเชิงปฏิบัติการขององค์กรด้านวิชาชีพสัตวแพทย์ในภูมิภาคอาเซียนครั้งที่ 5
(The 5th Sub - Regional Workshop for Veterinary Statutory Bodies, VSBs)
จัดโดยองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ
วันที่ 9-10 พฤศจิกายน 2558
ที่พัทยา จ.ชลบุรี ประเทศไทย

การประชุมองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ
ครั้งนี้ สัตวแพทย์สภาแห่งประเทศไทย นำโดย

- รศ.น.สพ.ดร.สุวิชัย โรจนเสถียร
นายกสัตวแพทย์สภา
- รศ.สพ.ญ.ดร.อัจฉริยา ไสละสุด
อุปนายกสัตวแพทย์สมาคมที่ 1 และ
ประธานคณะกรรมการด้านการต่างประเทศฯ
- ผศ.น.สพ.ดร.ประวิทย์ บุตรอุดม
ประชาสัมพันธ์ สัตวแพทย์สภา และ
เลขานุการคณะกรรมการด้านการต่างประเทศฯ

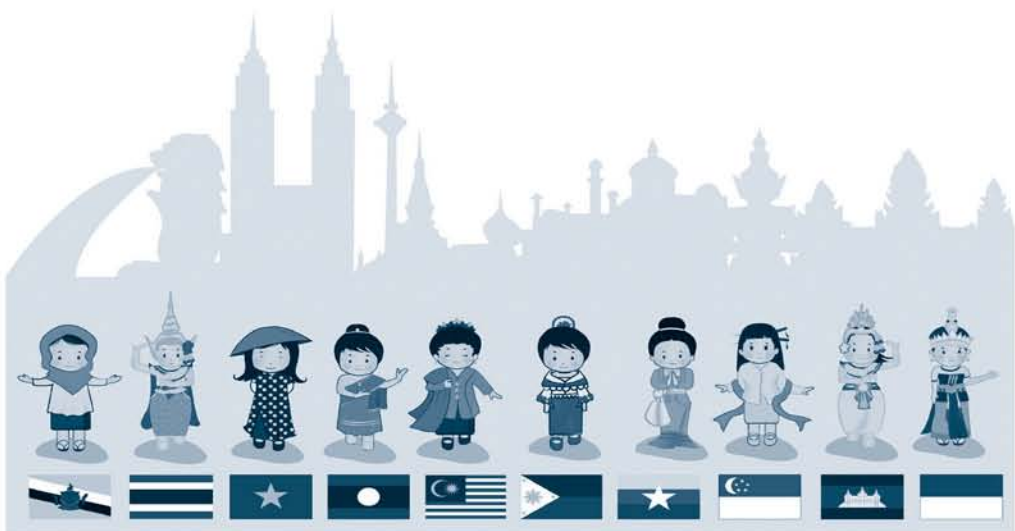

ได้เข้าร่วมประชุมกับผู้แทนจากสภาของประเทศสมาชิกและผู้แทนจากหน่วยงานสัตวแพทย์ของประเทศสมาชิกซึ่งได้แก่ ใน 10 ประเทศสมาชิกมีสภาวิชาชีพหรือองค์กรที่เทียบเท่า 5 ประเทศ และไม่มีสภาวิชาชีพ 5 ประเทศ ดังนี้ สภาวิชาชีพ ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย เมียนมาร์ และไทย สมาคมทำหน้าที่สภาวิชาชีพ ได้แก่ อินโดนีเซีย และ คณะกรรมการกำกับดูแลวิชาชีพ [Professional Regulations Commission (PRC)] ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศที่ไม่มีสภาวิชาชีพ ได้แก่ บรูไน ดารุสซาราม สิงคโปร์ กัมพูชา และลาว ส่วนเวียดนาม อยู่ในระหว่างดำเนินการจัดตั้งองค์กร ซึ่งในการประชุมครั้งนี้ มีผู้แทนมาร่วม 9 ประเทศ ยกเว้นผู้แทนจากประเทศบรูไนดารุสซาราม โดย วิทยากรจากองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพสัตวแพทย์ของสมาพันธ์สัตวแพทย์แห่งยุโรป (FVE) องค์กรวิชาชีพของอเมริกาเหนือและแคนาดา องค์กรวิชาชีพของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ และผู้แทนจาก Agricultural Industries and Natural Resources Division Finance, Industry and Infrastructure Directorate AEC,สำนักงานเลขาธิการอาเซียน ซึ่งได้ให้มุมมองที่น่าสนใจอย่างมาก รวมทั้งการระดมความคิดเห็นในการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพสัตวแพทย์ที่มีอิสระในการดำเนินงาน โปร่งใส และมีมาตรฐานในระดับสากลด้าน Performance Veterinary Service, PVS ขององค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ

ผลจากการประชุมครั้งนี้

- เป็นที่ยอมรับกันว่าการทำความเข้าใจและพัฒนาการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพสัตวแพทย์ในประเทศสมาชิกอาเซียนมีความก้าวหน้าและมีมาตรฐานตามองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ โดยทุกประเทศได้มีความพยายามในการเพิ่มขีดความสามารถของหน่วยงานทางสัตวแพทย์ ในการจัดตั้งองค์การวิชาชีพสัตวแพทย์ โดยเฉพาะ เวียดนาม กัมพูชา และลาว ที่ได้จัดทำร่างกฎหมายวิชาชีพสัตวแพทย์ขึ้น
- บทบาทและหน้าที่ขององค์กรวิชาชีพสัตวแพทย์ในยุโรป อเมริกาเหนือและแคนาดา และออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ สามารถนำมาใช้เป็นรูปแบบการพัฒนา MRA ในประเทศสมาชิกอาเซียนได้
- ความร่วมมือของประเทศสมาชิกที่ได้มีองค์กรวิชาชีพสัตวแพทย์กับประเทศที่ยังไม่มีและอยู่ในระหว่างการดำเนินการ จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำ MRA ของอาชีพสัตวแพทย์ในอาเซียน
- มาตรฐานการศึกษาสัตวแพทย์ในอาเซียน โดยการใช้การประเมินความสามารถของสัตวแพทย์ (PVS) และการวิเคราะห์ความแตกต่างของหลักสูตรของแต่ละประเทศมีความสำคัญมากในการจัดทำ MRA

ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากการประชุม ดังนี้

1. การทำเครือข่ายขององค์กรวิชาชีพสัตวแพทย์ในอาเซียนขึ้นโดยขอรับการสนับสนุนจากคณะกรรมการปศุสัตว์ของอาเซียน ซึ่งองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศจะได้นำเสนอผลการประชุมครั้งนี้ต่อที่ประชุมฯ
2. การทำโครงการจับคู่กันของประเทศที่มีองค์กรวิชาชีพสัตวแพทย์แล้วและประเทศที่กำลังพัฒนา (VSB Twinning Program)
3. การจัดทำข้อเสนอของบทบาทบุคลากรที่สนับสนุนสัตวแพทย์ (veterinary para-professionals)
4. การขอความร่วมมือจากสมาคมสัตวแพทย์ในแต่ละประเทศที่ได้พัฒนาองค์กรวิชาชีพสัตวแพทย์แล้ว ในการสนับสนุนประเทศที่ยังไม่มีองค์กรวิชาชีพ ให้รวมตัวเป็นสมาคมสัตวแพทย์ก่อนและพัฒนาต่อไปเป็นองค์กรวิชาชีพภายใต้กฎหมาย

ท้ายที่สุดนี้ สัตวแพทย์ในประเทศสมาชิกอาเซียนทุกคนคงต้องขอบคุณ องค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ สำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (OIE SRR SEA) ในโครงการ STANDZ โดยการสนับสนุนจากรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และวิทยาการรับเชิญทุกท่านที่ทำให้การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง เห็นได้ว่า เส้นทาง การจัดทำ MRA ของอาชีพสัตวแพทย์ได้เริ่มต้นอย่างชัดเจนแล้ว แม้ว่าหนทางอาจจะยาวไกล แต่เชื่อว่าบทบาทของวิชาชีพสัตวแพทย์ในอาเซียน จะเด่นชัดขึ้นในสาขาอาชีพบริการทางสาธารณสุข ซึ่งแน่นอนที่สุดว่าสัตวแพทย์ไทยควรมีการเตรียมพร้อมและพัฒนาในศักยภาพด้านต่างๆ ให้เป็นผู้นำในอาเซียนได้ในอนาคตอันใกล้

พระราชบัญญัติ สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์

ผศ. น.สพ.ดร.ธีระศักดิ์ พรพวงษ์
เลขาธิการสัตวแพทยสภา

การประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ให้ถูกต้องและเหมาะสมมีความจำเป็นที่จะต้องแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและควรที่จะได้รับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย ในปี พ.ศ. 2558 นี้ มีกฎหมายที่เพิ่งประกาศใช้เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ.2558 ชื่อว่า “พระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ.2558” ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับวิชาชีพสัตวแพทย์ในด้านการใช้หรือผลิตสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์โดยตรง จึงอยากจะนำมาบอกเล่าให้เพื่อนวิชาชีพสัตวแพทย์ได้รับทราบกันไว้ กฎหมายฉบับนี้มีที่มาอย่างไรกัน คงต้องกล่าวหาหน่วยงานที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันกฎหมายนี้คือ สภาวิจัยแห่งชาติ ซึ่งได้ประกาศใช้ “จรรยาบรรณการใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์” ไปเมื่อปี พ.ศ.2557 โดยมีวัตถุประสงค์ในการกำหนดมาตรฐานการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ของประเทศไทยให้เป็นไปตามหลักสากลในเรื่องแนวทางการปฏิบัติ

ในการใช้สัตว์เพื่อการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ (International Guiding Principles for Biomedical Research Involving Animals) ที่ใช้กันหลายประเทศ สาเหตุที่มากก็เพื่อป้องกันการทารุณกรรมกับสัตว์ที่ใช้ระหว่างทำการวิจัยนั่นเอง ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทดลองด้วย

สาระสำคัญในกฎหมายนี้ สิ่งแรกคือคำจำกัดความของคำว่า “สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์” ซึ่งกล่าวไว้ในมาตรา 3 ว่า หมายถึง สัตว์ที่มีการเลี้ยงหรือมีการนำมาใช้เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ตามชนิดและประเภทที่กำหนดในกฎกระทรวง และได้บัญญัติคำว่า “สัตว์” ไว้เป็น 4 หัวข้อ คือ

- 1) สิ่งมีชีวิตในอาณาจักรสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังซึ่งไม่ใช่มนุษย์
- 2) ตัวอ่อนของสิ่งมีชีวิตตาม (1) ที่เกิดขึ้นหลังจากไข่ได้รับการผสมกับเชื้ออสุจิ
- 3) เซลล์ของสิ่งมีชีวิตตาม (1) ซึ่งไม่ใช่เซลล์สืบพันธุ์
- 4) สิ่งมีชีวิตอื่นที่มีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ว่ามีประสิทธิภาพรู้ถึงความเจ็บปวดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

จะเห็นว่ามิได้ระบุแต่เพียงสัตว์ที่เป็นตัวเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงเซลล์ของสัตว์ด้วย จึงค่อนข้างครอบคลุมมากกว่ากฎหมายทางวิชาชีพการสัตว-แพทย์ นอกจากการให้คำจำกัดความเรื่องสัตว์แล้วยังให้ความหมายคำต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น งานทางวิทยาศาสตร์ การดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ผลิตภัณฑ์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ใบอนุญาต จรรยาบรรณ สถานที่ดำเนินการ ผู้รับผิดชอบ สถานที่ดำเนินการ ฯลฯ

ผลจากกฎหมายฉบับนี้ คือ การดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์จะต้องได้รับอนุญาตซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ ก) ด้านสถานที่ดำเนินการ และ ข) ด้านการดำเนินการต่อสัตว์และซากของสัตว์ จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และต้องได้รับอนุญาต

ผู้ที่ทำหน้าที่ตามกฎหมายนี้ คือ สถาบันพัฒนาการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์เป็นหน่วยงานจัดตั้งใหม่ มีผู้อำนวยการ ซึ่งแต่งตั้งโดยเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ นอกจากนี้ยังมี คณะกรรมการ 2 ชุด เพื่อกำกับการดำเนินงานของสถาบันนี้ คือ คณะกรรมการกำกับ และส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ซึ่งจะทำหน้าที่หลักๆ คือ กำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติด้านการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ กำหนดหลักเกณฑ์ และรับรองมาตรฐานของสถานดำเนินการ กำหนดจรรยาบรรณด้านสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ และคณะกรรมการจรรยาบรรณ ซึ่งมีอำนาจตรวจสอบ วินิจฉัยและลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่กำหนดตาม พ.ร.บ. นี้

ในการควบคุมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของสถานที่ดำเนินการไว้ตาม ม.22 ซึ่งระบุให้มีสัตวแพทย์ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งประจำอยู่ในสถานที่ดำเนินการดังกล่าวด้วยอย่างน้อย 1 คน โดยอาจเป็นผู้กำกับดูแลประจำด้วยหรือไม่ก็ได้และสถานที่ดังกล่าวต้องขอรับใบอนุญาตในการดำเนินการจากสถาบันพัฒนาการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ด้วย รวมทั้งมีหน้าที่ตาม ม. 24 – ม. 26 ของ พ.ร.บ. ส่วนผู้ใช้หรือผลิตสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ก็จะต้องมีใบอนุญาตเช่นกัน ยกเว้น นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยง การใช้หรือการผลิตสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ และผู้ช่วยผู้ใช้หรือผู้ผลิต ที่ควบคุมโดยผู้ได้รับใบอนุญาต ผลจากกฎหมายฉบับนี้ทำให้อาจารย์ นักวิจัย และนักวิทยาศาสตร์ หรือเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาและหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ทำการวิจัย การเรียนการสอน การฝึกอบรมโดยใช้สัตว์ทดลองจะต้องได้รับใบอนุญาตทั้งหมด รวมทั้งเอกชนที่ผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออกสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ก็ต้องมีใบอนุญาตเช่นกัน ส่วนการผลิตหรือใช้สัตว์เพื่องานประเภทอื่นหรือเพื่อบริโภคไม่ถูกควบคุมด้วยกฎหมายฉบับนี้ การดำเนินการควบคุมดังกล่าวได้กำหนดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีตาม พ.ร.บ. นี้ด้วย มีอำนาจในการตรวจค้น ตรวจสอบสถานที่ยานพาหนะ และการดำเนินการต่างๆ ได้ตามที่กำหนด

บทกำหนดโทษ ผู้ไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. คือ ผู้ใช้หรือผลิตสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์โดยไม่มีใบอนุญาต จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ, ผู้ใช้สถานที่ในการดำเนินการผลิตหรือใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์โดยไม่มีใบอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท, การขาย นำเข้า ส่งออก สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ หรือขนย้าย หรือจัดการกับซากสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์โดยไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท, แต่ถ้าเป็นการทำให้สัตว์ตายอย่างสงบไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด ปรับไม่เกินสามแสนบาท เป็นต้น

พ.ร.บ. ฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ.2558 โดยมีผลบังคับใช้หลังจากประกาศแล้ว 180 วัน คือ หลังจากวันที่ 13 กันยายน พ.ศ.2558 ผู้ใช้หรือผลิตสัตว์ตาม พ.ร.บ. นี้ จะต้องยื่นขอใบอนุญาตภายใน 180 วัน เมื่อมีผลบังคับใช้ คือ ภายในวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2559 อัตราค่าธรรมเนียมตามที่ประกาศไว้ท้าย พ.ร.บ. คือ ใบอนุญาตใช้สัตว์ฯ ฉบับละ 20,000 บาท ใบอนุญาตผลิตสัตว์ฯ ฉบับละ 100,000 บาท ทั้งสองใบมีอายุ 4 ปี การต่ออายุเสียค่าธรรมเนียมเท่าเดิมแต่ได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดประเภท และอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตใช้สัตว์ฯ แบ่งเป็น

3 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 สำหรับบุคคลที่นำสัตว์มาใช้และ/หรือเลี้ยงเพื่องานทางวิทยาศาสตร์(มีอายุ 4 ปี ค่าธรรมเนียม 1,000บาท) ประเภทที่ 2 สำหรับบุคคลที่ใช้สัตว์ประกอบการสอนภาคปฏิบัติ (มีอายุ 1ปี ไม่มีค่าธรรมเนียม) ประเภทที่ 3 สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับเชิญมาเป็นวิทยากรหรือที่ปรึกษาเกี่ยวกับงานดังกล่าว (มีอายุ 1ปีไม่มีค่าธรรมเนียม) ส่วนใบอนุญาตผลิตสัตว์ฯแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 เพื่อใช้หรือบริการเชิงพาณิชย์ ค่าธรรมเนียม 10,000 บาท ประเภทที่ 2 เพื่อใช้หรือบริการโดยไม่มีวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์ ไม่มีค่าธรรมเนียม

รายละเอียดการขอใบอนุญาตต่างๆ ดูได้จาก เว็บไซต์ ของสถาบันพัฒนาการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ (สพสว)

<http://www.labanimals.net/>

ทั้งนี้การขอใบอนุญาตใช้สัตว์ทดลองจะต้องผ่านการอบรมก่อน ซึ่งสามารถสมัครเข้าอบรมได้ตามเว็บไซต์ดังกล่าว

หากสมาชิกสัตวแพทยสมาคมมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ฉบับนี้ สามารถแจ้งมาได้ที่เลขาธิการสัตวแพทยสภา เพื่อที่จะได้นำไปแจ้งต่อคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ต่อไป

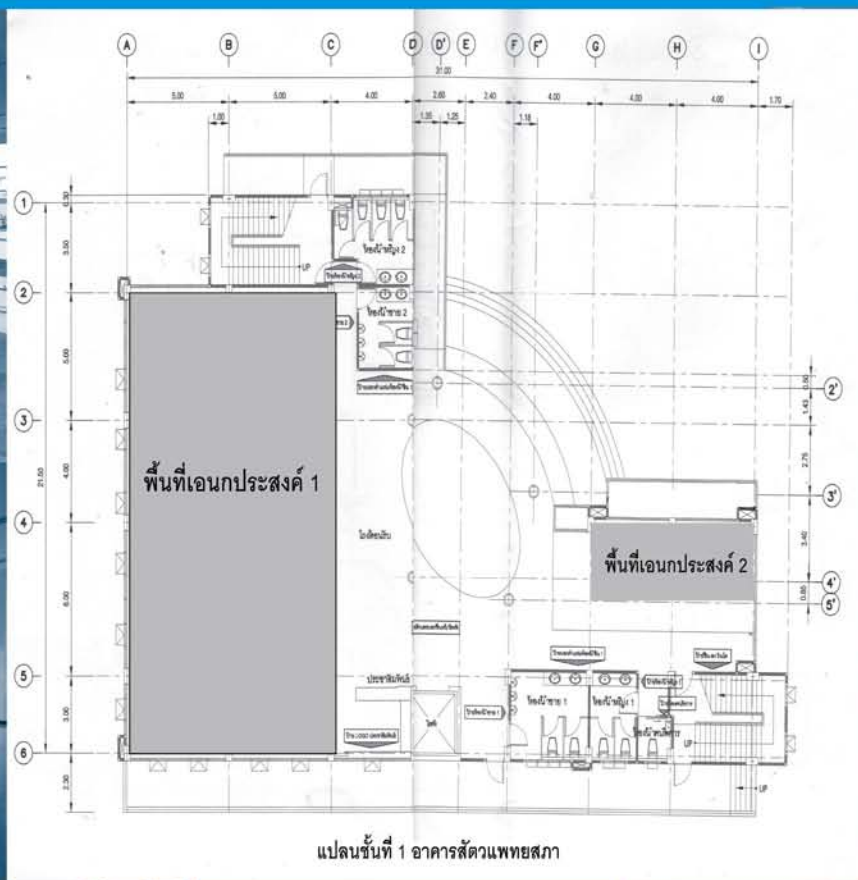
ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของศูนย์รวมองค์การทางสัตวแพทย์ กับสัตวแพทยสภา

นับจากสัตวแพทยสภาได้ดำเนินการก่อสร้าง
ที่ทำการสัตวแพทยสภา จ.นนทบุรี แล้วเสร็จ เราได้จัด
เตรียมพื้นที่อเนกประสงค์ขนาดใหญ่ภายในบริเวณ
อาคารเพื่อใช้เป็นที่ทำการของหน่วยงาน หรือองค์กร
ชมรม สมาคม ฯลฯ ของวิชาชีพสัตวแพทย์ เข้ามาร่วม
ใช้อาคารแห่งนี้ เพื่อเป็นจุดศูนย์รวมของวิชาชีพ เพื่อ
ความสะดวกและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการนำ
พาวิชาชีพสัตวแพทย์ให้ก้าวหน้าสืบไปสัตวแพทยสภา จึง
ขอเชิญชวนให้หน่วยงานหรือองค์กรทางสัตวแพทย์เข้า
ใช้งานเพื่อเป็นสถานที่ทำการ หรือประกอบกิจการ โดย
พื้นที่จัดสรรนี้เป็นพื้นที่ชั้นล่างของอาคาร จุดแรกเป็น
พื้นที่ขนาดกว้าง 10 เมตร ยาว 18 เมตร รวมพื้นที่
180 ตารางเมตร (สามารถแบ่งเป็นส่วนตามที่หน่วย
งานต้องการใช้งาน) และจุดที่สองขนาดกว้าง 3 เมตร
ยาว 8 เมตร รวมพื้นที่ 24 ตารางเมตร นอกจากนี้ยังได้
เตรียมส่วนสนับสนุนทั้งด้านห้องประชุม ห้องสัมมนา
อุปกรณ์โสตฯ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและแม่บ้าน
ลานจอดรถ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกอีกมากมาย

หน่วยงานหรือองค์กรทางสัตวแพทย์ที่สนใจ
สามารถสอบถามรายละเอียด และเข้าชมพื้นที่ได้ที่
หน่วยงานธุรการสัตวแพทยสภา

โทรศัพท์ 02 01 70 700 ในเวลาราชการ

ห้องประชุม-สัมมนา

ห้องทักทาย

เป็นห้องจัดสัมมนาขนาดใหญ่ ที่ชั้นบนสุดของอาคาร จัดได้ 100-150 ที่นั่ง พร้อมอุปกรณ์โสตฯ หากมีผู้เข้าฟังมากสามารถถ่ายทอดออกไปที่ลานหน้าห้อง และห้องซั้วอัครักษ์ ที่อยู่ชั้น 3 ได้อีกด้วย

ห้องซั้วอัครักษ์

เป็นห้องประชุม-สัมมนาขนาดเล็ก จัดได้ 50 - 80 ที่นั่ง พร้อมอุปกรณ์โสตฯ ครบครัน

ห้องประชุมย่อย

ภายในที่ทำการสัตวแพทยสภา มีห้องประชุมย่อยอีกหลากหลายขนาดให้เลือกใช้งาน ตั้งแต่ขนาด 35 ที่นั่ง, 20 ที่นั่ง, 10 ที่นั่ง ฯลฯ

จอ LED เพื่อการประชาสัมพันธ์

นอกจากนี้สัตวแพทยสภา ยังมีส่วนอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมสัมมนา อาทิ ลานจอดรถ เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ อาหาร-เครื่องดื่ม ลิฟท์โดยสาร เป็นต้น ขอเชิญชวนหน่วยงาน ชมรม สมาคม องค์กร ทั้งในวิชาชีพสัตวแพทย์ และหน่วยงานภายนอกเข้าใช้งาน

สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม และอัตราการให้บริการได้ที่สำนักงานสัตวแพทยสภา ในเวลาราชการ

สารมลพิษทางอากาศจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพคนและสัตว์ ได้แก่ ก๊าซ ไฮโดรเจนซัลไฟด์ ก๊าซแอมโมเนีย ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซมีเทน สารประกอบอินทรีย์ระเหยง่าย อนุภาคมลสาร ได้แก่ ฝุ่นจากอาหารสัตว์ ขนสัตว์ มูลสัตว์แห้ง วัสดุรองพื้น จุลชีพ ละอองเกสรและฝุ่นจากแมลง เป็นต้น รวมทั้งสารพิษที่ขับออกมา (เอนโดท็อกซิน) มาตรการที่สามารถจัดการได้แก่ การจัดการฟาร์มที่ดี และการจัดการของเสียที่เหมาะสม กล่าวคือ

มาตรการในฟาร์มสัตว์ปีก

การจัดการในฟาร์มสัตว์ปีกเพื่อลดแหล่งกำเนิดมลภาวะทางอากาศรวมทั้งกลิ่นเหม็น ได้แก่ วัสดุรองพื้น โดยชนิดของวัสดุรองพื้น และความหนาของวัสดุรองพื้น ควรอยู่ที่ประมาณ 10-15 เซนติเมตร จึงจะเพียงพอที่จะดูดซับความชื้นได้ กลิ่นจากวัสดุรองพื้นและมูลสัตว์อาจจะลดลงเมื่อส่วนประกอบน้ำหนักแห้ง (dry matter content) ของวัสดุรองพื้นหรือมูลสัตว์เพิ่มขึ้นรวมทั้งการป้องกันการหกหล่นของน้ำและใช้มาตรการต่างๆ ที่จะทำให้พื้นแห้ง (อาทิ พัดลมระบายอากาศ และควรมีการจัดการระบบ การให้น้ำดื่มที่ดีโดยใช้ระบบการให้น้ำแบบ (Nipple หรือ Drip cups) หากส่วนประกอบน้ำหนักแห้งอยู่ที่ 60% หรือสูงกว่านี้ ทำให้การแพร่กระจายของก๊าซแอมโมเนียลดลง หลังจากปลดสัตว์ปีกออกจากโรงเรือนแล้ว อาจนำวัสดุรองพื้นไปเก็บให้แห้งเพื่อนำไปใช้เป็นปุ๋ย ซึ่งบริเวณที่จะใช้เก็บควรจะอยู่ไกลจากชุมชน หรืออาจนำไปผลิตกระแสไฟฟ้าโดยการเผา (incineration) หรือทำการย่อยสลาย (composting)

สัตว์ปีกตายและสัตว์ปีกคัตทิ้ง สามารถกำจัดโดยทำการเผาในเตาเผาหรือการฝังในหลุมลึกแบบเปิดที่ก้นหลุม (open-bottom pit) หรือทำการย่อยสลายโดยผสมกับแหล่งคาร์บอนอื่นๆ (เช่น ขี้เลื่อย ฟางข้าว) แล้วนำไปใช้ปลูกพืช โดยอาจใส่มูลสัตว์ร่วมด้วย ถึงแม้ว่าการฝังในหลุมลึก (burial in open-bottom pits) จะเป็นวิธีที่ถูกและง่ายในทางปฏิบัติแล้ว แต่มีข้อเสียคือ ใช้เวลานานในการสลายซากที่เหลือ รวมทั้งอาจเกิดการซึมของไนโตรเจน ฟอสเฟต และเชื้อโรคลงสู่แหล่งน้ำใต้ดินได้ ส่วนการย่อยสลาย (composting) นั้นจะต้องมีขั้นตอนที่จำเป็นคือ ควรมีความสมดุลระหว่างคาร์บอนและไนโตรเจน

(ประมาณ 25 : 1) มีความชื้นประมาณ 50% มีรูอากาศเพื่อให้ก๊าซ CO₂ และก๊าซอื่นๆ ที่เกิดการสลายตัวออกไป ควรให้เกิดความร้อนขึ้นภายในอุณหภูมิ 135-145 °F ซึ่งจะทำลายเชื้อโรคต่างๆ ได้ และมี pH อยู่ในช่วง 6.5 - 7.2 ถ้า pH เกินกว่า 8.0 จะเกิดกลิ่นเหม็น นอกจากนี้ยังมีข้อแนะนำอื่นๆ อีกได้แก่ ควรจะทำการย่อยสลายซากสัตว์ภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากสัตว์ตาย ซากควรจะถูกลบย่อยสลายหมดเสียก่อนที่จะนำไปใช้ในการเพาะปลูกหรือเคลื่อนย้ายออกไป ควรมีการป้องกันน้ำฝนชะล้างอาจหาผ้าใบคลุม พื้นที่ที่ทำการย่อยสลายไม่ควรอยู่ใกล้แหล่งน้ำหรือบ่อน้ำและควรทำในพื้นที่ที่มีโครงสร้างทนทานต่อสภาวะอากาศ

ในฟาร์มไก่ไข่ควรจะต้องหลีกเลี่ยงการสะสมของมูลที่อยู่ใต้กรงตับ จึงต้องมีระบบสายพานลำเลียงมูลออกจากโรงเรือนและนำไปเก็บสะสมไว้ในบ่อเก็บ ซึ่งควรจะต้องมีการใช้พัดลมเป่า หรือมีการระบายอากาศที่ดีเพื่อช่วยให้มูลสัตว์แห้ง

ฝุ่นละอองที่สะสมรอบๆ พัดลมระบายอากาศจะต้องทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการสะสมของฝุ่นละอองที่มากเกินไป ขณะทำความสะอาดไม่ควรก่อให้เกิดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองออกไป นอกจากนี้การแพร่กระจายของกลิ่นขึ้นอยู่กับ การแพร่กระจายของอนุภาคฝุ่นละออง การกำจัดปริมาณเศษฝุ่นละอองสามารถจะช่วยลดความเข้มข้นของกลิ่นได้ประมาณถึง 65% การลดปริมาณฝุ่นละอองโดยอาศัยการจัดการโรงเรือนที่ดีจะเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย และยังช่วยให้สัตว์มีสวัสดิภาพที่ดี

การเลี้ยงสุกรก่อให้เกิดมลภาวะต่างๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว การลดปัญหาของการขับออกของไนโตรเจนรวมทั้ง การลดปัญหาปล่อยก๊าซมีเทนและก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกจากกระบวนการบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ เป็นสิ่งที่จะช่วยฟื้นฟูมลภาวะทางอากาศของโลก อย่างไรก็ตามควรจะหามาตรการอื่นเสริมด้วยเพื่อลดปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นในฟาร์ม และลดปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิต เช่น เชื้อเพลิง พลังงานไฟฟ้า ดังนั้นกรมควบคุมมลพิษ (2548) ได้เสนอแนะแนวทางปฏิบัติด้านการผลิตที่สะอาดสำหรับฟาร์มสุกรขึ้น โดยเป็นข้อเสนอแนะวิธีการปฏิบัติในขั้นตอนต่างๆ ของการเลี้ยงสุกรที่มีการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง หรือมีการสูญเสียทรัพยากรมากเกินความจำเป็น โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและก่อให้เกิดของเสียน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย รวมทั้งการนำของเสียที่เกิดขึ้นกลับไปใช้ซ้ำหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่นและเมื่อไม่สามารถนำไปใช้ได้แล้วจึงนำไปกำจัดหรือบำบัดอย่างเหมาะสมต่อไป

การจัดการฟาร์มสุกรเพื่อตอบสนองการผลิตที่สะอาด จำเป็นจะต้องเริ่มตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ที่ดี ลักษณะของโรงเรือนและการเตรียมโรงเรือนที่ดี

คุณภาพอาหารที่เหมาะสมกับความต้องการของสุกรระยะต่างๆ การปฏิบัติเลี้ยงดูสุกรระยะต่างๆ การเตรียมอาหาร การให้อาหารและน้ำกิน รวมไปถึงการทำความสะดวกคอกและโรงเรือน การจัดการมูลสุกร การจัดการของเสีย และน้ำเสีย โดยทุกขั้นตอนควรจะควบคุมและป้องกันการสูญเสียทรัพยากร และการเกิดของเสียจากการเลี้ยงสุกร อย่างไรก็ตามเนื่องจากมูลสัตว์ถือว่าเป็นแหล่งกำเนิดที่ใหญ่ที่สุดต่อการเกิดมลภาวะทางอากาศ โดยเฉพาะกลิ่นเหม็นที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้นการใช้น้ำหมักชีวภาพหรือเอนไซม์ฉีดพ่นพื้นโรงเรือนวันละครั้ง หลังการล้างทำความสะอาดก็อาจจะช่วยลดการเกิดกลิ่นเหม็นรุนแรงและความเข้มข้นของก๊าซแอมโมเนียในคอกลงได้ นอกจากนี้ยังมีมาตรการอื่นๆ อาทิ การนำมูลสุกรสดไปใช้ประโยชน์ทันที เช่น เลี้ยงปลา หรือไรแดง การไม่พลิกกลับกองปุ๋ยในช่วงเข้ามิดและหั่วค่า การนำมูลที่ตากแห้งไปทำปุ๋ยคอกซึ่งควรนำไปใช้ในที่ห่างไกลแหล่งชุมชน รวมทั้งการปลูกต้นไม้ทรงพุ่มชนิดไม่ผลัดใบ เช่น กัลยัม มะขามเทศ กระถิน บริเวณรอบฟาร์ม โดยเว้นระยะให้พอดีจะช่วยลดแรงลมผ่านฟาร์มและลดการแพร่กระจายของกลิ่นได้

นอกเหนือจากการจัดการในฟาร์มเลี้ยงสัตว์แล้ว สัตว์ที่เลี้ยงตามธรรมชาติก็จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลกด้วย ดังนั้นควรจะมีการคัดเลือกสายพันธุ์สัตว์ที่มีความทนทานต่อสภาพภูมิอากาศร้อนและแห้งแล้ง พายุ และน้ำท่วม รวมทั้งความเค็มของน้ำดื่ม อย่างไรก็ตาม ภาครัฐและองค์กรระหว่างประเทศควรจะหามาตรการต่างๆ ทั้งด้านกฎหมาย ด้านภาษี ด้านการเงิน สนับสนุนนโยบายด้านการประหยัดพลังงาน ด้านการหาพลังงานอื่นๆ ทดแทน เช่น พลังงานน้ำ พลังงานชีวมวล (จากของเสียจากสัตว์และเกษตรอื่นๆ) พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม และด้านการจัดการในการใช้ไฟฟ้า รวมทั้งการปลูกต้นไม้โตเร็วเพื่อช่วยดูดซับมลพิษและก๊าซ CO₂ และเปลี่ยนสภาพให้เป็นมวลชีวภาพ (biomass) และใช้ในเชิงพาณิชย์อื่นๆ

การแก้ไขมลภาวะทางอากาศ จำเป็นจะต้องอาศัยมาตรการด้านการจัดการฟาร์มที่เหมาะสม เพื่อการผลิตที่สะอาด ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการใช้วัตถุดิบ น้ำ เชื้อเพลิง พลังงานไฟฟ้า อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการช่วยลดต้นทุนและยังทำให้ของเสียและน้ำเสียลดลง อย่างไรก็ตาม ภาครัฐและองค์กรระหว่างประเทศร่วมกัน น่าจะเป็นทางออกที่จะช่วยแก้ไขมลภาวะทางอากาศในระยะยาว แม้ว่าฟาร์มเลี้ยงสัตว์จะเป็นเพียงหนึ่งในสาเหตุหลักของปัญหาก็ตาม

คำถาม

- วัสดุรองพื้นที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร
 - มีความหนาประมาณ 5 ซม.
 - มีความหนาประมาณ 10 ซม.
 - สามารถดูดซับความชื้นได้ดี
 - ก และ ค
 - ข และ ค
- การแพร่กระจายของก๊าซแอมโมเนียในโรงเรียนสัตว์ปีกลดลงเมื่อ
 - ความชื้นลดลง
 - ความชื้นเพิ่มขึ้น
 - ส่วนประกอบน้ำหนักแห้งของวัสดุรองพื้นลดลง
 - ส่วนประกอบน้ำหนักแห้งของวัสดุรองพื้นเพิ่มขึ้น
 - ข้อ ก และ ง
- ข้อจำกัดในการฝังซากสัตว์ในหลุมลึกคือข้อใด
 - ใช้เวลานานในการย่อยสลาย
 - อาจเกิดการซึมของไนโตรเจนสู่บริเวณโดยรอบ
 - อาจเกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรคสู่บริเวณโดยรอบ
 - ถูกทุกข้อ
 - ไม่มีคำตอบ
- อัตราส่วนที่เหมาะสมระหว่าง C และ N ในการย่อยสลายคือข้อใด
 - 5 : 1
 - 15 : 1
 - 25 : 1
 - 1 : 15
 - 1 : 25
- ในโรงเรือนไก่ระบบปิด ควรต้องจัดการกับอุปกรณ์ใดเป็นพิเศษ เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองลง
 - ผ้า màn
 - แผ่นรังผึ้ง
 - พัดลม
 - สัญญาณเตือนภัย
 - ไม่มีคำตอบ
- การลดปัญหามลภาวะทางอากาศจากฟาร์มสุกร โดยกรมควบคุมมลพิษคือแนวทางใด
 - การบำบัดของเสียโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง
 - การตากมูลบนลานตากกลางแจ้ง
 - การนำทรัพยากรกลับมาใช้ซ้ำ
 - การลดของเสียที่แหล่งกำเนิด
 - ข้อ ค และ ง
- การรณรงค์ข้อใดที่น่าจะมีส่วนช่วยในการลดปัญหามลภาวะทางอากาศ
 - ใช้พลังงานทดแทน
 - ปลูกต้นไม้ทดแทน
 - มาตรการทางด้านกฎหมายและภาษี
 - ถูกทุกข้อ
 - ไม่มีคำตอบ
- อุณหภูมิที่เหมาะสมในการย่อยสลายเพื่อทำลายเชื้อโรคคือข้อใด
 - 30-50 °F
 - 50-75 °F
 - 80-105 °F
 - 135-145 °F
 - ไม่มีคำตอบ
- pH ช่วงที่เหมาะสมต่อการย่อยสลายคือข้อใด
 - 1.0-3.0
 - 2.5-5.0
 - 6.5-7.2
 - 7.5-9.0
 - ไม่มีคำตอบ
- มาตรการที่ใช้ในฟาร์มเพื่อลดมลภาวะทางอากาศได้แก่ ข้อใด
 - นำวัสดุรองพื้นออกไปทำปุ๋ย
 - นำซากสัตว์ไปฝังในหลุมลึก
 - นำของเสียที่เกิดขึ้นในฟาร์มไปย่อยสลาย (Composting)
 - ถูกทุกข้อ
 - ไม่มีคำตอบ

CE 2 แนวทางการให้วัคซีนในสุนัข

WSAVA Vaccination Guidelines Group (VGG) ได้ก่อตั้งเมื่อปี 2006 และกำหนดแนวทางการให้วัคซีนในปี 2007 และช่วงปี 2009-2010 ที่ผ่านมา ในประเทศที่พัฒนาแล้วมักจะไม่ค่อยพบการระบาดของโรคติดต่อมากเท่าไหร่นัก แต่ในบางประเทศก็ยังมีอัตราการระบาดอยู่บ้างจึงทำให้ยังคงต้องมีการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์เลี้ยงอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัคซีนแบบ core โดยมุ่งเน้นการดูแลฝูงสัตว์เลี้ยงที่เลี้ยงรวมกันมาก ๆ และมีจุดประสงค์อย่างหนึ่งเพื่อเป็นการลดการฉีดวัคซีนที่เกินความจำเป็นในสัตว์เลี้ยงรายตัว เพื่อลดผลข้างเคียงจากการทำวัคซีน อย่างไรก็ตามสัตว์เลี้ยงควรได้รับวัคซีน แบบ core ส่วน non-core ต้องพิจารณาตามความเสี่ยงของการติดเชื้อในพื้นที่นั้นๆ

แนวทางการให้วัคซีนในสุนัข

ลักษณะการให้วัคซีนขั้นพื้นฐาน

การให้วัคซีนที่แนะนำให้ใช้คือวัคซีนประเภท core (recommended), non-core (optional) และประเภทที่ไม่แนะนำ (not recommended) VGG ได้กำหนดให้ลูกสุนัขทั่วโลกต้องได้รับภูมิคุ้มกันโรคติดต่อเป็นวัคซีนแบบ core และในบางประเทศจะมีวัคซีนบางตัวเป็นวัคซีน core ได้ด้วยเช่นกัน เช่น โรคพิษสุนัขบ้า ในบางประเทศมีระบาดของโรคอยู่บ้าง ก็ควรจะต้องมีการให้วัคซีนเพื่อป้องกันในคนและในสัตว์เลี้ยง ซึ่งในบางประเทศการให้วัคซีนป้องกันโรคเป็นกฎหมายที่ต้องกระทำหรือสัตว์เลี้ยงที่มีการขนย้ายไปต่างประเทศ ส่วนวัคซีน non-core เป็นวัคซีนเพิ่มเติมสำหรับสุนัขที่มีความเสี่ยงในพื้นที่ที่มีโรคติดเชื้อมากอยู่ และมีโอกาสที่จะได้รับเชื้อก็ควรพิจารณาให้วัคซีน non-core และวัคซีนที่ไม่แนะนำจะเป็นวัคซีนที่มีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์สนับสนุนค่อนข้างน้อย

การให้วัคซีนในลูกสุนัข และการกระตุ้นใน 12 เดือนถัดมา (Booster)

ลูกสุนัขส่วนใหญ่จะได้รับภูมิคุ้มกันจากแม่ในช่วงสัปดาห์แรก ซึ่งตามปกติแล้วภูมิคุ้มกันที่ได้รับมา (passive immunity) จะลดลงใน 8-12 สัปดาห์จนไม่อยู่ในระดับที่คุ้มกันได้ ลูกสุนัขที่ได้รับภูมิคุ้มกันจากแม่สุนัขไม่一定会สามารถตอบสนองต่อการรับวัคซีนได้เร็วกว่า ขณะที่ลูกสุนัขที่ได้รับภูมิคุ้มกันจากแม่สุนัขในระดับสูง (high titer) จะไม่สามารถตอบสนองต่อการรับวัคซีนจนกว่าจะมีอายุ 12 สัปดาห์ไปแล้ว นอกจากนี้การให้วัคซีนครั้งแรกครั้งเดียว (single primary vaccination) จะไม่สามารถมีภูมิคุ้มกันต่อโรคอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ ดังนั้น VGG แนะนำให้วัคซีนครั้งแรกที่อายุ 8-9 สัปดาห์ และครั้งที่ 2 ใน 3-4 สัปดาห์ถัดมา และครั้งที่ 3 ในลูกสุนัขอายุ 14-16 สัปดาห์ซึ่งจะตรงข้ามกับข้อมูลของบริษัทผลิตวัคซีนในปัจจุบันที่แนะนำให้ฉีดวัคซีนครั้งแรก 2 dose และบางผลิตภัณฑ์แนะนำให้ฉีดภายใน 10 สัปดาห์จะเป็นโปรแกรมวัคซีนที่สมบูรณ์ วิธีการระบบนี้จะเหมาะกับลูกสุนัขที่เลี้ยงลักษณะ early socialization กับลูกสุนัขตัวอื่น ๆ การใช้วิธีการระบบนี้ยังควรต้องระวังในการควบคุมไม่ให้สุนัขสัมผัสเชื้อก่อนและควบคุมพื้นที่การเลี้ยงลูกสุนัขหลายตัวรวมกัน และจะต้องมั่นใจว่าลูกสุนัขสุขภาพดีและพร้อมที่จะฉีดวัคซีน

การให้วัคซีนเพื่อกระตุ้นภูมิคุ้มกันให้ลูกสุนัขภายในปีแรกไม่จำเป็นต้องทำ เพราะวัคซีนหนึ่งย่นำการตอบสนองของภูมิคุ้มกันขั้นปฐมภูมิ (primary immune response) จากวัคซีนเชื้อเป็น (attenuated virus หรือ modified live virus; MLV) ให้มีกระบวนการภายใน antigen presenting cell และกระตุ้นการทำงานของเม็ดเลือดบางชนิด T, B lymphocyte ขณะที่วัคซีนแบบเชื้อตาย (killed หรือ inactivated) นั้นจะถูกภูมิคุ้มกันของแม่มารบกวนในระหว่างที่มีการสร้างภูมิ (masking) ซึ่งควรจะต้องมีการฉีดกระตุ้นซ้ำบ่อย ๆ

สุนัขทุกตัวควรได้รับการฉีดวัคซีน หลังจากทำวัคซีนครบคอร์สครั้งแรกไปแล้ว 12 เดือน ซึ่งจะเป็นการยืนยันให้แน่ใจสำหรับลูกสุนัขที่อาจตอบสนองต่อการทำวัคซีนไม่สมบูรณ์

การฉีดวัคซีนกระตุ้นซ้ำในสุนัขโตเต็มวัย

สุนัขที่ตอบสนองต่อการทำวัคซีนจากวัคซีนแบบ MLV core จะมีภูมิคุ้มกันที่ดี (solid immunity) คือภูมิคุ้มกันที่จดจำได้หลายปี การฉีดวัคซีนกระตุ้นซ้ำทุก 12 เดือน และฉีดกระตุ้นในช่วง 3 ปี หรือมากกว่านั้นไม่สามารถทำได้กับวัคซีนแบบ killed core และวัคซีน optional โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัคซีนที่มีแอนติเจนจากแบคทีเรีย ดังนั้น Leptospira, Bordetella และ Borrelia (lyme disease) และรวมทั้ง parainfluenza virus จะต้องมีการกระตุ้นซ้ำบ่อย ๆ

ดังนั้นสุนัขที่โตแล้วยังคงต้องมีการฉีดวัคซีนทุก ๆ ปี หรือได้รับวัคซีนแบบ Core ทุก 3 ปี และให้ non-core ทุก ๆ ปี แต่ในบางประเทศที่มีวัคซีนจำหน่ายแบบหลายชนิดรวมกัน (multi-component product) ที่มี core และ non-core สามารถใช้ได้

การตรวจ Serological test เพื่อการตอบสนองของวัคซีน

การตรวจแอนติบอดีมีประโยชน์สำหรับการตอบสนองต่อ CDV, CPV-2, CPV-1 และโรคพิษสุนัขบ้า การตรวจนี้จะเป็นการตรวจที่ง่าย รวดเร็ว น่าเชื่อถือ โดย CDV, CPV2 จะมีประโยชน์อย่างมากสำหรับลูกสุนัขที่ทำวัคซีนต่อเนื่อง ผลลบที่เกิดขึ้นจะบอกได้ว่าลูกสุนัขจะมีแอนติบอดีน้อยมากหรือไม่มีเลย จึงง่ายต่อการติดเชื่อ และควรฉีดกระตุ้นอีกครั้ง ส่วนผลบวกจะบอกได้ว่าลูกสุนัขจะมีภูมิคุ้มกันและไม่จำเป็นต้องฉีดกระตุ้นซ้ำอีก ในลูกสุนัขที่รับวัคซีนต่อเนื่องมาจนถึง 14-16 สัปดาห์แล้วควรจะมีผลบวก การเก็บตัวอย่างจากเลือดควรเก็บหลังจากทำวัคซีนไปแล้วอย่างน้อย 2 สัปดาห์

ถ้าผลเป็นลบควรฉีดวัคซีนซ้ำและตรวจซ้ำอีกครั้ง ถ้าเป็นผลลบอยู่อาจเกิดจากไม่มีการตอบสนองทางภูมิคุ้มกัน การทำวัคซีนที่ล้มเหลวหรือไม่ได้ผลเกิดจาก

(1) ภูมิคุ้มกันจากแม่ทำลายไวรัสที่อยู่ในวัคซีน เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การทำวัคซีนไม่ได้ผล อย่างไรก็ตามเมื่อให้วัคซีนครั้งสุดท้ายประมาณอายุ 14-16 สัปดาห์ ช่วงนั้นควรเป็นช่วงที่มีภูมิคุ้มกันของแม่ลดลงอยู่แล้ว ซึ่งมักจะทำให้ตอบสนองต่อวัคซีนได้ผลในลูกสุนัขมากถึง >98%

(2) วัคซีนมีการกระตุ้นภูมิคุ้มกันน้อย ในวัคซีนหลายผลิตภัณฑ์อาจมีวิธีการให้สุนัขไม่เหมือนกัน ซึ่งมีปัจจัยตั้งแต่ชนิดของวัคซีน (strain) ซึ่งจะมีการผลิต (Passage) หรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่สมบูรณ์ เกิดขึ้นได้ในแต่ละ batch ของผลิตภัณฑ์ ปัจจัยหลังจากการผลิต เช่น การเก็บรักษาวัคซีนที่ไม่ดี การขนส่งที่ไม่ดี (ไม่เป็น cold chain) ตลอดจนการขนส่ง การจัดเก็บ (เช่น การใช้สาร disinfectant) ขณะที่ฉีดวัคซีนจะมีผลต่อวัคซีน MLV เป็นต้น

(3) การตอบสนองต่อวัคซีนของตัวสุนัขไม่ดีเอง ตัวสุนัขไม่ตอบสนองต่อการทำวัคซีนภายหลังกระตุ้นซ้ำ แสดงว่าไม่ตอบสนองต่อวัคซีนจริงๆ ในสุนัขบางสายพันธุ์จะมีแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อการทำวัคซีนน้อย ซึ่งเชื่อว่าสุนัขพันธุ์ Rottweiler และ Dobermans มีโอกาสตอบสนองต่อ CPV-2 น้อย ซึ่งเป็นข้อมูลอุบัติการณ์ในช่วงปี 1980 แต่ปัจจุบันไม่พบว่าการตอบสนองแตกต่างจากสุนัขพันธุ์อื่น

การตรวจ Serological test เพื่อดูระยะเวลาการ คุ้มกันของภูมิคุ้มกัน (Duration of immunity; DOI)

สุนัขที่ได้รับวัคซีนไปแล้วจะมีซีรัมแอนติบอดี (ต่อแอนติเจนของวัคซีนแบบ core) ได้หลายปี แอนติบอดีที่เกิดขึ้นจะบ่งบอกต่อการทำงานของ พลาสมาเซลล์ (memory effector B cells) การ เหนี่ยวนำภูมิคุ้มกันเพื่อให้มีการจดจำเป็นจุดประสงค์ หลักของการทำวัคซีน สำหรับวัคซีนแบบ core พบ ว่าความสัมพันธ์ระหว่างแอนติบอดีและการคุ้มโรค และ DOI ที่นาน และความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ ไม่ พบใน non-core หลายชนิด การตรวจแอนติบอดี จะแสดง DOI หลังการรับวัคซีนตัว CDV, CPV-2, CAV-1 และ CAV-2 จะมีแอนติบอดีคงอยู่ 3 ปี หรือมากกว่านั้น ดังนั้นถ้าแอนติบอดีคงอยู่ใน กระแสเลือดไม่นานพอ (เช่น leptospira) หรือไม่มี ความสัมพันธ์ระหว่างระดับแอนติบอดีกับการป้อง กันโรค (เช่น leptospira และ canine parainfluenza)

การได้รับวัคซีน เป็นการกระตุ้นภูมิคุ้มกัน ให้สร้างเอง (active immunization) สามารถช่วย ป้องกันการเกิดโรคติดเชื้อได้ ส่วนภูมิคุ้มกันที่ได้รับ มา (passive immunization) เช่น hyperimmune serum เป็นต้น แม้ว่าเชื้อไวรัสจะสามารถกระตุ้นภูมิคุ้มกัน ได้ตั้งแต่ระดับ cellular และ humoral immunity ซึ่งการตอบสนองของแอนติบอดี ปริมาณไวรัส ลดลงและร่างกายดีขึ้นแล้ว ไวรัสของโรคติดเชื้อ หลายชนิดจะมีการตอบสนองสร้างแอนติบอดี สัมพันธ์กับการป้องกันโรค ในระหว่างที่มีไวรัสใน กระแสเลือด (viremia) การให้แอนติบอดีโดยตรง จะเข้าไปทำลายโครงสร้างของไวรัส และกำจัดออก ซีรัมหรืออิมมูโนโกลบูลิน ฉีดเข้าได้ผิวหนังซึ่งจะ เข้าสู่กระแสเลือดได้รวดเร็ว แต่ไม่ควรฉีดเข้าหลอดเลือดโดยตรง นอกจากนี้ในกรณีของ post-exposure antibody prophylaxis เช่น การให้วัคซีนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า หรือการให้อิมมูโนโกลบูลินป้องกัน ต่อเชื้อพิษสุนัขบ้า โดยให้ฉีดรอบบาดแผลที่ถูกสุนัข กัด และอาจให้เข้ากล้ามเนื้อได้ด้วยเช่นกัน แต่ใน ทางสัตวแพทย์ การป้องกันโรคแบบ active immunization จะใช้ทั่วไปมากกว่า การรักษาแบบ Serum prophylaxis โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณที่มีการระบาดของ CDV ในประชากรสุนัข สมควรที่จะทำ วัคซีนในสุนัขทุกตัวก่อน มากกว่าการให้ซีรัมรักษา

คำถาม

1. วัคซีนแบบใดเป็นวัคซีนที่ต้องฉีดในสุนัขและแมว

- ก. Core
- ข. Non-core
- ค. Optional
- ง. Killed
- จ. Recombinant

2. VGG มีข้อแนะนำในการทำวัคซีนครั้งแรกในลูกสุนัขที่อายุเท่าใด

- ก. ทำวัคซีนครั้งแรกที่อายุ 1-2 สัปดาห์
- ข. ทำวัคซีนครั้งแรกที่อายุ 3-4 สัปดาห์
- ค. ทำวัคซีนครั้งแรกที่อายุ 8-9 สัปดาห์
- ง. ทำวัคซีนครั้งแรกที่อายุ 14-16 สัปดาห์
- จ. ทำวัคซีนครั้งแรกที่อายุ 1 ปี

3. แบบวัคซีนแบบ non-core ข้อใดผิด

- ก. เป็นวัคซีนที่ต้องฉีดกระตุ้นบ่อย ๆ
- ข. เป็นวัคซีนที่ไม่ควรฉีด
- ค. เป็นวัคซีนที่ควรฉีดในสุนัขและแมวที่มีความเสี่ยงต่อโรค
- ง. ถูกทุกข้อ
- จ. ไม่มีข้อถูก

4. การทำวัคซีนที่ล้มเหลวไม่ได้ผลเกิดจากสาเหตุใด

- ก. ภูมิคุ้มกันจากแม่สูงเกินไป
- ข. วัคซีนกระตุ้นภูมิคุ้มกันได้ไม่ดี
- ค. การตอบสนองของร่างกายต่อวัคซีน
- ง. ร่างกายสุนัขไม่แข็งแรงสมบูรณ์
- จ. ถูกทุกข้อ

5. การฉีดวัคซีนเป็นการกระตุ้นภูมิคุ้มกันแบบใด

- ก. Active immunity
- ข. Passive immunity
- ค. Partial immunity
- ง. Collateral immunity
- จ. Cellular และ humoral immunity

6. ระดับภูมิคุ้มกันจากแม่ ที่ได้รับมาจะลดลงจนไม่อยู่ในระดับที่คุ้มกันได้ใน กี่สัปดาห์

- ก. 8-12 สัปดาห์
- ข. 15-18 สัปดาห์
- ค. 20-21 สัปดาห์
- ง. 24-28 สัปดาห์
- จ. 31-35 สัปดาห์

7. วัคซีนแบบ core ที่ควรให้ในสุนัข

- ก. CDV, CPV-2, CPV-1
- ข. CDV, CPV-2, CAV-2
- ค. CDV, CPV-2, Bordetella
- ง. CDV, CPV-2, CCV
- จ. CDV, CPV-2, CCV

8. ลูกสุนัขที่ได้รับภูมิคุ้มกันจากแม่สูงในระดับสูง (high titer) ทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อ

การรับวัคซีนจนกว่าจะมีอายุ กี่สัปดาห์

- ก. 6 สัปดาห์
- ข. 12 สัปดาห์
- ค. 18 สัปดาห์
- ง. 21 สัปดาห์
- จ. 30 สัปดาห์

9. สุนัขที่ได้รับวัคซีนไปแล้วจะมีซีรัมแอนติบอดีโดยแอนติบอดีที่เกิดขึ้นจะบ่งบอกต่อการทำงานของเซลล์อะไร

- ก. พลาสมาเซลล์
- ข. โมโนนิวเคลียร์เซลล์
- ค. อินเตอร์ เมดิเอตเซลล์
- ง. ไซโตทอกซิกเซลล์
- จ. ไม่มีข้อถูก

10. วัคซีนเป็นส่วนหนึ่งของการป้องกันโรค แต่ยังคงพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ อะไรบ้าง

- ก. อายุ พันธุ์ สุขภาพทั่วไป
- ข. สิ่งแวดล้อม การใช้ชีวิตนอกบ้านหรือในบ้าน
- ค. การสัมผัสกับสัตว์อื่น ๆ
- ง. การขนย้ายสัตว์เลี้ยง
- จ. อาหารและสารอาหารที่สัตว์ได้รับ

ลักษณะของสถานพยาบาลสัตว์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์
ที่จำเป็นประจำสถานพยาบาลสัตว์ และลักษณะป้ายชื่อของสถานพยาบาลสัตว์
และผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์

พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ.2533 มาตรา 3 บัญญัติไว้ ดังนี้

“สถานพยาบาลสัตว์” หมายความว่า สถานที่รวมตลอดถึงยานพาหนะ ซึ่งจัดไว้เพื่อการบำบัดโรคสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการบำบัดโรคสัตว์โดยกระทำเป็นปกติธุระไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ แต่ไม่รวมถึงสถานที่ขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยาซึ่งประกอบธุรกิจการขายยาโดยเฉพาะ

“สัตว์ป่วย” หมายความว่า สัตว์ที่จัดให้เข้ารับบริการในสถานพยาบาลสัตว์

“ที่พักสัตว์ป่วย” หมายความว่า กรง คอก หรือที่สำหรับใช้กักสัตว์ป่วย

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ผู้เลี้ยงหรือผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“ผู้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์

“ผู้ประกอบกการบำบัดโรคสัตว์” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบกการบำบัดโรคสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการบำบัดโรคสัตว์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายให้เป็นผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมปศุสัตว์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้ซึ่งรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ.2545 มาตรา 5 ในกรณีที่ยกข้อยกเว้นแห่งกฎหมายได้อ้างถึง“การบำบัดโรคสัตว์” หรือ “ผู้ประกอบกการบำบัดโรคสัตว์” ตามพระราชบัญญัติควบคุมการบำบัดโรคสัตว์ พ.ศ.2505 ให้หมายความว่าถึง “การประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์” หรือ “ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์” ตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี

กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของสถานพยาบาลสัตว์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยา และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นประจำสถานพยาบาลสัตว์ และลักษณะป้ายชื่อของสถานพยาบาลสัตว์และผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ.2553 ได้กำหนดลักษณะของสถานพยาบาลสัตว์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยา และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นประจำสถานพยาบาลสัตว์ และลักษณะป้ายชื่อของสถานพยาบาลสัตว์และผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ไว้ดังนี้

1.1 อาคารและพื้นที่ของสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน

- 1.1.1 มีพื้นที่ประกอบกิจการสถานพยาบาลสัตว์ไม่น้อยกว่า 20 ตารางเมตร
- 1.1.2 ตั้งอยู่ในทำเลที่สะดวก มีความมั่นคงแข็งแรง และไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญต่อผู้อยู่อาศัยข้างเคียง
- 1.1.3 การสัญจรและการเคลื่อนย้ายสัตว์ป่วยต้องกระทำได้โดยสะดวก
- 1.1.4 มีแสงสว่างและการระบายอากาศเพียงพอ ไม่มีกลิ่นอับทึบ
- 1.1.5 บริเวณภายนอกและภายในอาคารต้องสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย และจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยอย่างเหมาะสม
- 1.1.6 ภายในสถานพยาบาลสัตว์ต้องไม่มีการประกอบกิจการอื่นรวมอยู่ด้วย และในกรณีที่มีการให้บริการหลายแผนก จะต้องมีการแบ่งสัดส่วนการให้บริการแต่ละแผนกออกจากกันให้ชัดเจน และต้องมีพื้นที่และลักษณะตามมาตรฐานของการให้บริการตามที่สัตวแพทยสมาคมกำหนด
- 1.1.7 มีห้องตรวจโรคหรือห้องให้การรักษา และในกรณีที่มีห้องเอกซเรย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วนและมีมิดชิด
- 1.1.8 ในกรณีที่มีห้องผ่าตัดต้องแยกเป็นสัดส่วน มีมิดชิด และสามารถป้องกันและควบคุมการติดเชื้อหรือการแพร่กระจายของเชื้อโรคและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากสัตว์ป่วยที่มารับบริการ
- 1.1.9 มีส่วนที่พักรอและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้รับบริการ
- 1.1.10 มีห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะอย่างน้อยหนึ่งห้อง เว้นแต่ในกรณีที่สถานพยาบาลสัตว์ตั้งอยู่ในอาคารที่มีห้องน้ำห้องส้วมให้บริการภายในอาคารอยู่แล้ว
- 1.1.11 มีการเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ และมีวิธีการควบคุมการติดเชื้อหรือการแพร่กระจายของเชื้อโรค
- 1.1.12 มีคอกหรือกรงในขนาดที่เหมาะสมกับชนิดของสัตว์
- 1.1.13 มีระบบไฟฟ้าหรือแสงสว่างสำรอง
- 1.1.14 มีอุปกรณ์ดับเพลิง

สถานพยาบาลสัตว์ที่ตั้งอยู่ในอาคารที่มีการประกอบกิจการหลายประเภทรวมกัน จะต้องแยกสถานที่ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ออกจากกิจการประเภทอื่นให้ชัดเจน

1.2 อาคารและพื้นที่ของสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน

- 1.2.1 มีลักษณะตามข้อ 1.1 เว้นแต่พื้นที่ประกอบกิจการสถานพยาบาลสัตว์ต้องมีไม่น้อยกว่า 90 ตารางเมตร
- 1.2.2 สถานที่สำหรับใช้เป็นที่พักระหว่างป่วย จะต้องเป็นห้องที่มีประตูชนิดเปิดและปิดได้หรือเป็นโรงเรือน สามารถควบคุมเสียงและกลิ่นไม่ให้รบกวนหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น มีระบบระบายอากาศที่ดี มีระบบการทำลายเชื้อโรคและสามารถควบคุมการกระจายเชื้อโรคได้ มีการแยกที่พักระหว่างป่วยสำหรับสัตว์ป่วยติดเชื้อและสัตว์ป่วยไม่ติดเชื้อออกจากกัน และมีคอกหรือกรงในขนาดที่เหมาะสมกับชนิดของสัตว์ตามจำนวนที่ได้รับอนุญาต
- 1.2.3 มีห้องเอกซเรย์ ห้องผ่าตัด และห้องปฏิบัติการเป็นสัดส่วน มีมิดชิด และสามารถป้องกันและควบคุมการติดเชื้อหรือการแพร่กระจายของเชื้อโรคและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากสัตว์ป่วยที่มารับบริการ
- 1.2.4 มีห้องพักรอสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ไม่น้อยกว่าหนึ่งห้อง และเพิ่มขึ้นตามความเหมาะสมของจำนวนผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ในสถานพยาบาลสัตว์นั้น
- 1.2.5 มีระบบป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร ระบบป้องกันอัคคีภัย ระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้และระบบน้ำสำรอง เว้นแต่ในกรณีที่สถานพยาบาลสัตว์ตั้งอยู่ในอาคารที่มีการจัดให้มีระบบดังกล่าวภายในอาคารอยู่แล้ว

2. เครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นประจำสถานพยาบาลสัตว์

2.1 ผู้ขออนุญาตจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืนต้องจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นประจำสถานพยาบาลสัตว์ ดังนี้

- 2.1.1 ตู้ ชั้น หรืออุปกรณ์สำหรับเก็บเวชระเบียนที่มั่นคง ปลอดภัย และจัดเก็บให้สามารถค้นหาได้ง่าย
- 2.1.2 ตู้หรือชั้นสำหรับเก็บยาและเวชภัณฑ์ หรือตัวอย่างสำหรับส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ในกรณีที่มียาควบคุมพิเศษให้มีสถานที่หรือตู้เก็บยาควบคุมพิเศษที่มั่นคงและปลอดภัย
- 2.1.3 ตู้ที่มิดชิดสำหรับเก็บเครื่องมือ และเครื่องใช้ที่พร้อมใช้งาน และปราศจากเชื้อ
- 2.1.4 เครื่องมือและเครื่องใช้ทั่วไปในห้องตรวจโรคหรือห้องให้การรักษา
- 2.1.5 เครื่องมือและเครื่องใช้สำหรับการตรวจโรคทั่วไป การวินิจฉัยโรคเบื้องต้น การทำลายเชื้อโรค การควบคุมการติดเชื้อ อ่างล้างมือ และภาชนะบรรจุมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยติดเชื้อ
- 2.1.6 ยาและเวชภัณฑ์ในการรักษาและช่วยเหลือสัตว์ที่จำเป็น โดยอย่างน้อยต้องจัดให้มียาและเวชภัณฑ์สำหรับการบรรเทาความเจ็บปวด การช่วยฟื้นคืนชีพ การปฐมพยาบาล การห้ามเลือด การเย็บแผล และการทำแผล
- 2.1.7 ในกรณีที่มีบริการเอกซเรย์ ต้องจัดให้มีเครื่องเอกซเรย์ที่ได้มาตรฐานและได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแล
- 2.1.8 ในกรณีที่มีการรักษาโดยการผ่าตัด ต้องจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ได้มาตรฐานทางการแพทย์ และมีจำนวนที่เพียงพอสำหรับการผ่าตัดประจำทุกห้องผ่าตัดและจัดให้มียาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการผ่าตัดด้วย
- 2.1.9 อุปกรณ์บังคับสัตว์

2.2 ผู้ขออนุญาตจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืนต้องจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นประจำสถานพยาบาลสัตว์ ดังนี้

- 2.2.1 เครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 2.1
- 2.2.2 เครื่องมือและเครื่องใช้ในการผ่าตัดที่ได้มาตรฐานทางการแพทย์และมีจำนวนที่เพียงพอสำหรับการผ่าตัดประจำทุกห้องผ่าตัด และยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการผ่าตัด
- 2.2.3 เครื่องดมยาสลบที่ได้มาตรฐานทางการแพทย์และอุปกรณ์กำจัดก๊าซดมยาสลบที่หลงเหลือ
- 2.2.4 เครื่องมือและเครื่องใช้ที่ได้มาตรฐานสำหรับการใช้ในห้องปฏิบัติการเพื่อการตรวจวิเคราะห์
- 2.2.5 ชุดใส่ท่อหายใจ อุปกรณ์ช่วยหายใจ เครื่องดูดเสมหะ ออกซิเจนและถังออกซิเจนสำรองพร้อมใช้งาน
- 2.2.6 ตู้แช่แข็งสำหรับเก็บซากสัตว์
- 2.2.7 เครื่องเอกซเรย์ที่ได้มาตรฐานและได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแล

3. ลักษณะของป้ายชื่อสถานพยาบาลสัตว์และผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์

3.1 ผู้รับอนุญาตต้องจัดให้มีป้ายชื่อสถานพยาบาลสัตว์แสดงไว้ในเปิดเผยและเห็นได้ง่าย โดยมีลักษณะและรายละเอียด ดังนี้

- 3.1.1 ชื่อและประเภทของสถานพยาบาลสัตว์ตามที่ได้รับอนุญาตเป็นตัวอักษรไทย กรณีใช้ตัวอักษรต่างประเทศด้วย ขนาดตัวอักษรต่างประเทศต้องเล็กกว่าตัวอักษรไทย ชื่อสถานพยาบาลสัตว์จะต้องไม่สื่อความหมายหรืออ้างอิงสถาบันพระมหากษัตริย์ เว้นแต่จะได้รับพระบรมราชานุญาตหรือพระราชานุญาต
- 3.1.2 แผ่นป้ายแสดงชื่อสถานพยาบาลสัตว์ต้องมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีความกว้างไม่น้อยกว่าสี่สิบเซนติเมตร และความยาวไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยสี่สิบเซนติเมตร ตัวอักษรแสดงชื่อสถานพยาบาลสัตว์มีความสูงไม่น้อยกว่าสิบเซนติเมตรและตัวอักษรบริเวณมุมซ้ายบนของแผ่นป้ายแสดงประเภทของสถานพยาบาลสัตว์มีความสูงไม่น้อยกว่าห้าเซนติเมตร
- 3.1.3 สีของพื้นแผ่นป้ายและตัวอักษรในแผ่นป้ายแสดงชื่อสถานพยาบาลสัตว์ให้ใช้ ดังต่อไปนี้
 - ก. สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน สีของพื้นแผ่นป้ายให้ใช้สีขาว ตัวอักษรแสดงชื่อสถานพยาบาลสัตว์ให้ใช้สีเขียว และตัวอักษรแสดงประเภทของสถานพยาบาลสัตว์ให้ใช้สีดำ
 - ข. สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน สีของพื้นแผ่นป้ายให้ใช้สีขาว ตัวอักษรแสดงชื่อสถานพยาบาลสัตว์ให้ใช้สีน้ำเงิน และตัวอักษรแสดงประเภทของสถานพยาบาลสัตว์ให้ใช้สีดำ

3.2 ผู้รับอนุญาตต้องจัดให้มีป้ายแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ซึ่งประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ในสถานพยาบาลสัตว์ที่ได้รับอนุญาต แสดงไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานพยาบาลสัตว์นั้น

โดยมีลักษณะและรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.2.1 ป้ายแสดงชื่อและชื่อสกุลของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์และสาขาวิชาชีพ พร้อมทั้งระบุเลขที่ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ และเวลาทำการของผู้ประกอบวิชาชีพการ สัตวแพทย์ทุกคนเป็นตัวอักษรไทยที่อ่านได้ชัดเจน โดยตัวอักษรมีความสูงไม่น้อยกว่าหนึ่งเซนติเมตร
- 3.2.2 สีของพื้นแผ่นป้ายให้ใช้สีขาว และตัวอักษรในแผ่นป้ายให้ใช้สีน้ำเงิน

1. พื้นที่ประกอบกิจการสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน

- ก. ไม่น้อยกว่า 15 ตารางเมตร
- ข. ไม่น้อยกว่า 20 ตารางเมตร
- ค. ไม่น้อยกว่า 25 ตารางเมตร
- ง. ไม่น้อยกว่า 30 ตารางเมตร
- จ. ไม่น้อยกว่า 35 ตารางเมตร

2. อาคารและพื้นที่ของสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน มีลักษณะดังนี้

- ก. มีห้องตรวจโรคสัตว์หรือห้องให้การรักษา
- ข. มีห้องเอกซเรย์ต้องแยกเป็นสัดส่วนและมีฉีดยา
- ค. มีห้องผ่าตัดต้องแยกเป็นสัดส่วนและมีฉีดยา
- ง. มีห้องปฏิบัติการเป็นสัดส่วนและมีฉีดยา
- จ. มีห้องพักสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์

3. พื้นที่ประกอบกิจการสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน

- ก. ไม่น้อยกว่า 70 ตารางเมตร
- ข. ไม่น้อยกว่า 80 ตารางเมตร
- ค. ไม่น้อยกว่า 90 ตารางเมตร
- ง. ไม่น้อยกว่า 100 ตารางเมตร
- จ. ไม่น้อยกว่า 110 ตารางเมตร

4. อาคารและพื้นที่ของสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน ให้มีคอกหรือกรงในขนาดที่เหมาะสมกับชนิดของสัตว์มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ก. สำหรับพักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน จำนวน 1 ตัว
- ข. สำหรับพักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน จำนวน 1 คอก
- ค. สำหรับให้สัตว์พักระหว่างรอการก่อนรับกลับบ้าน
- ง. สำหรับพักระหว่างป่วยที่ต้องดูแลใกล้ชิดตลอดเวลา
- จ. ถูกทุกข้อ

5. สถานที่สำหรับใช้เป็นที่พักสัตว์ป่วย สำหรับสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน ต้องมีลักษณะ

- ก. จะต้องเป็นห้องที่มีประตูชนิดเปิดและปิดได้หรือเป็นโรงเรือน
- ข. ที่โล่งชั้น 2 หรือ ชั้น 3 ของตึกแถว
- ค. วางคอกหรือกรงในขนาดที่เหมาะสมกับชนิดของสัตว์ในบริเวณที่ว่างของสถานพยาบาลสัตว์
- ง. เป็นห้องพักระหว่างป่วยที่รวมสัตว์ป่วยทุกชนิดไว้ด้วยกัน
- จ. เป็นห้องพักระหว่างป่วยติดเชื่อมและสัตว์ป่วยไม่ติดเชื่อมรวมอยู่ด้วยกัน

6. เครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นประจำสถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืนต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- ก. เครื่องดมยาสลบที่ได้มาตรฐานทางการแพทย์และอุปกรณ์กำจัดก๊าซดมยาสลบที่หลงเหลือ
- ข. ชุดใส่ท่อหายใจ อุปกรณ์ช่วยหายใจ เครื่องดูดเสมหะออกซิเจนและถังออกซิเจนสำรอง
- ค. ตู้แช่แข็งสำหรับเก็บซากสัตว์
- ง. เครื่องเอกซเรย์ที่ได้มาตรฐานและได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแล
- จ. ถูกทุกข้อ

7. ผู้รับอนุญาตต้องจัดให้มีป้ายชื่อสถานพยาบาลสัตว์แสดงไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย โดยมีลักษณะและรายละเอียด

- ก. ชื่อสถานพยาบาลสัตว์เป็นตัวอักษรไทย
กรณีใช้ตัวอักษรต่างประเทศด้วย ขนาดตัวอักษรต่างประเทศต้องเท่ากับตัวอักษรไทย
- ข. ชื่อสถานพยาบาลสัตว์เป็นตัวอักษรไทย
กรณีใช้ตัวอักษรต่างประเทศด้วย ขนาดตัวอักษรต่างประเทศต้องใหญ่กว่าตัวอักษรไทย
- ค. ชื่อสถานพยาบาลสัตว์เป็นตัวอักษรไทย
กรณีใช้ตัวอักษรต่างประเทศด้วย ขนาดตัวอักษรต่างประเทศต้องเล็กกว่าตัวอักษรไทย
- ง. ชื่อสถานพยาบาลสัตว์เป็นตัวอักษรไทย
และต้องมีชื่อเป็นตัวอักษรต่างประเทศด้วย
- จ. ชื่อสถานพยาบาลสัตว์เป็นตัวอักษรไทย
และห้ามมีชื่อเป็นตัวอักษรต่างประเทศ

8. แผ่นป้ายแสดงชื่อสถานพยาบาลสัตว์
ต้องมีลักษณะ

- ก. เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีขนาดความกว้าง
ไม่น้อยกว่าสามสิบเซนติเมตร
และความยาวไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเซนติเมตร
- ข. เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีขนาดความกว้าง
ไม่น้อยกว่าสี่สิบเซนติเมตร
และความยาวไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเซนติเมตร
- ค. เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีขนาดความกว้าง
ไม่น้อยกว่าสามสิบเซนติเมตร
และความยาวไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบ
เซนติเมตร
- ง. เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีขนาดความกว้าง
ไม่น้อยกว่าสี่สิบเซนติเมตร
และความยาวไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบ
เซนติเมตร
- จ. เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีขนาดความกว้าง
ไม่น้อยกว่าสี่สิบเซนติเมตร
และความยาวไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยสามสิบ
เซนติเมตร

9. สีของพื้นแผ่นป้ายและตัวอักษรในแผ่นป้าย
แสดงชื่อสถานพยาบาลสัตว์

- ก. สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักรักษาตัวสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน สีของพื้นแผ่นป้ายให้ใช้สีเขียว ตัวอักษรแสดงชื่อสถานพยาบาลสัตว์ให้ใช้สีขาว
- ข. สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักรักษาตัวสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน สีของพื้นแผ่นป้ายให้ใช้สีน้ำเงิน ตัวอักษรแสดงชื่อสถานพยาบาลสัตว์ให้ใช้สีขาว
- ค. สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักรักษาตัวสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน สีของพื้นแผ่นป้ายให้ใช้สีขาว ตัวอักษรแสดงชื่อสถานพยาบาลสัตว์ให้ใช้สีเขียว
- ง. สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักรักษาตัวสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน สีของพื้นแผ่นป้ายให้ใช้สีขาว ตัวอักษรแสดงชื่อสถานพยาบาลสัตว์ให้ใช้สีเขียว
- จ. สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่มีที่พักรักษาตัวสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน สีของพื้นแผ่นป้ายให้ใช้สีเขียว ตัวอักษรแสดงชื่อสถานพยาบาลสัตว์ให้ใช้สีขาว

10. ผู้รับอนุญาตต้องจัดให้มีป้ายแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ประกอบการสัตวแพทย์ โดยมีลักษณะและรายละเอียด ดังนี้

- ก. ป้ายแสดงชื่อและชื่อสกุลของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ พร้อมทั้งระบุเลขที่ใบอนุญาตและเวลาทำการของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ทุกคน
- ข. ป้ายแสดงชื่อและชื่อสกุลของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ เป็นตัวอักษรไทยมีความสูงไม่น้อยกว่าสองเซนติเมตร
- ค. ป้ายแสดงชื่อและชื่อสกุลของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ เป็นตัวอักษรไทยมีความสูงไม่น้อยกว่าหนึ่งเซนติเมตร และใช้ตัวอักษรต่างประเทศด้วยก็ได้
- ง. ป้ายแสดงชื่อและชื่อสกุลของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์เป็นตัวอักษรไทยและต้องมีตัวอักษรต่างประเทศด้วย
- จ. ป้ายแสดงชื่อและชื่อสกุลของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สีของพื้นแผ่นป้ายให้ใช้สีน้ำเงิน และตัวอักษรในแผ่นป้ายให้ใช้สีขาว

ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องทางสัตวแพทย์ สัตวแพทยสภา

เลขที่ 68/8 หมู่ 1 ตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0-2017-0700-8 โทรสาร 0-2017-0709

คะแนน

กระดาษคำตอบสำหรับชุดคำถาม – คำตอบ สารสัตวแพทยสภา ฉบับที่ 11
สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง

ชื่อและนามสกุล (น.สพ. / สพ.ญ.)

เลขที่ใบอนุญาต 01 - /

โทรศัพท์

เลขที่บัตรประชาชน - - - -

CE-1

CE-2

CE-3

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ	ก	ข	ค	ง	จ	ก	ข	ค	ง	จ
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															

สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งที่สนใจสะสมหน่วยกิต ให้ทำเครื่องหมาย X ลงบนกระดาษคำตอบด้วยปากกาเท่านั้น และส่งกระดาษคำตอบนี้ไปยังศูนย์การศึกษาต่อเนื่องทางสัตวแพทยสภา (ตามที่อยู่ข้างต้น)

รับพิจารณากระดาษคำตอบที่ใช้ปากกาทำเครื่องหมายและส่งทางไปรษณีย์เท่านั้น ไม่รับกระดาษคำตอบทางโทรสาร อีเมล หรือเอกสารที่เป็นกระดาษสแกน / ถ่ายเอกสาร

หากตอบถูกไม่น้อยกว่า 6 ใน 10 ข้อ จะได้รับ 1 หน่วยกิตสะสมต่อ 1 เรื่องคำถาม
กำหนดส่งกระดาษคำตอบภายในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2559

ลงชื่อสัตวแพทย์ผู้ตอบ

(.....

วันที่

ผลิตภัณฑ์กำจัดเห็บ หมัด เต็ม!!

อย่าหลงเชื่อ!!!!...สรรพคุณ

ใช้แล้วอาจมีพิษต่อตับ ไต ระบบประสาท และการทำงาน
ของหลอดเลือดหัวใจ อาจทำให้สัตว์เสี่ยงของท่านพิการและตายได้

จับจริง...มีโทษ!!

ร้านใดมีการขายยาสัตว์ต้องได้รับใบอนุญาต หากฝ่าฝืนมีความผิดตามมาตรา ๑๒ มีโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท และยาที่ขายต้องได้รับการขึ้นทะเบียนตำรับยา หากฝ่าฝืนมีความผิดตามมาตรา ๓๗๒ (๔) มีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือมีโทษตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

พบเห็นการกระทำความผิดแจ้ง ฝ่ายสารวัตร กองสารวัตรและกักกัน กรมปศุสัตว์
ต.บางกะดี อ.เมือง จ.ปทุมธานี โทร. ๐ ๒๕๐๑ ๓๔๗๓-๕ ต่อ ๑๑๑
หรือกองควบคุมอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์ ต.บางกะดี อ.เมือง จ.ปทุมธานี
โทร. ๐ ๒๕๕๙ ๐๔๐๖-๗ ต่อ ๑๐๐ หรือสำนักงานปศุสัตว์เขต
หรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด หรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอใกล้บ้านท่าน

เมืองชล
สัตว์รักษ์

843/2 ซอยตลาดใหม่
ต.บ้านโหนด อ.เมือง จ.ชลบุรี

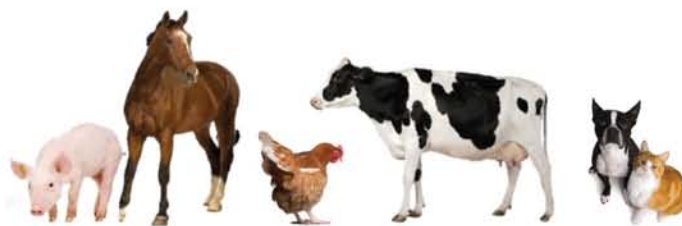
โทร 038-272719, 038-794281 Fax 038-758236

สัตว์เลี้ยงมีปัญหาควรปรึกษาสัตวแพทย์

A SANOFI COMPANY

Merial is a world-leading, innovation-driven animal health company, providing a comprehensive range of products to enhance the health, well-being and performance of a wide range of animals.

"Innovation for Better Life"

the innovation
company

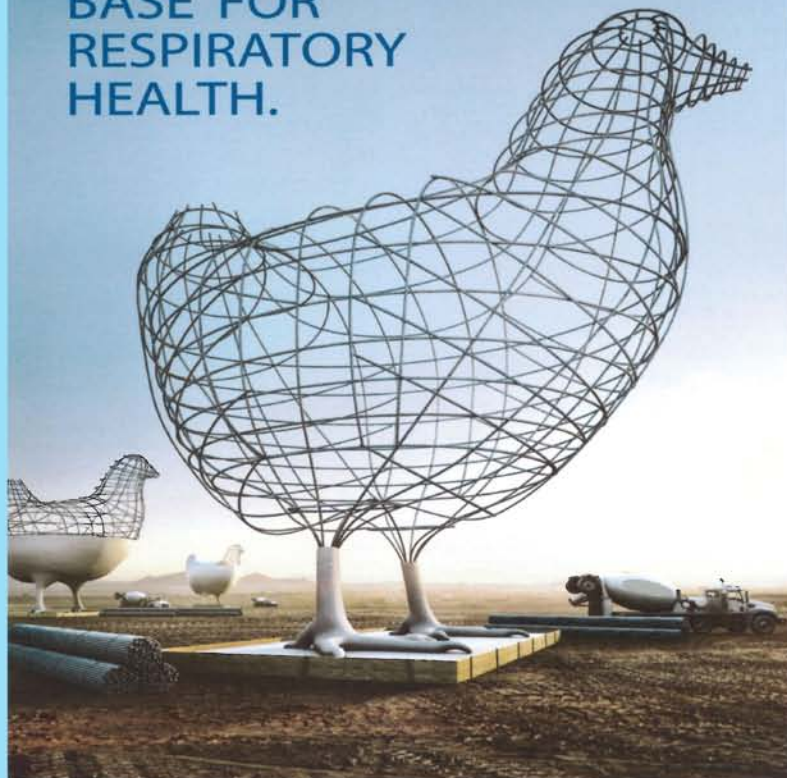
www.smartvetgroup.com

MSD
Animal Health

The Science of Healthier Animals™

BUILD A SOLID
BASE FOR
RESPIRATORY
HEALTH.

บริษัทอินโดรวิฬ (ประเทศไทย) จำกัด
เลขที่ 3 อาคารวิภากร ชัน เอเอ
ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา
เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120
โทร: 02-287-9555
แฟกซ์: 02-287-9552

MSD
Animal Health

THE SCIENCE OF HEALTHIER ANIMALS

“นโยบายคุณภาพ”

มุ่งเน้นคุณภาพของสินค้าและบริการเป็นสำคัญ
ตลอดจน..คงไว้ซึ่งการพัฒนากิจการบริการจัดการอย่าง
ต่อเนื่อง เพื่อความพึงพอใจอันสูงสุดของ.. “ลูกค้า”

**VET
PRODUCTS
GROUP**

**ISO 9001:2008
CERTIFIED**

The newest version of ISO Standards for our Company group

ระบบมาตรฐาน
The Standardization

Our Products

Antibiotics
Parasiticides
Vaccines
Premia
Feed Additives
Health Products
Water Soluble
Vitamins

Laboratory
Control
Standard
Manufacturer

www.vetproducts.co.th

3300/121-124 ตึกช้าง อาคารB ชั้น24 ถ.พหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร กทม. 10900
3300/121-124 Elephant Tower B Fl.24 Phaholyothin Road, Chomphon, Chatuchak, Bangkok Thailand 10900
Tel. +66 (0) 2 9374888 (Automatic 12 Line) Fax. +66 (0) 2 9374901, +66 (0) 2 9374850

รู้หรือไม่ว่า?? สุนัขแก่ 85% มีปัญหาเหงือกและฟัน

ทพุดชากรมีฟันแข็งแรง น่ารัก

TROPICLEAN
fresh breath
made easy!

สัตว์เลี้ยงของคุณอาจกำลังเสี่ยงกับโรคช่องปาก!!

โรคปริทันต์
PERIODONTAL DISEASE

Canine	Feline
Stage I เหงือกอักเสบ เหงือกเริ่มมีการบวมและอักเสบ พบคราบหินปูน ควรเพิ่มการดูแล	
Stage II โรคปริทันต์ระยะต้น เหงือกบวมและอักเสบลุกลาม เจ็บช่องปาก ลมหายใจเริ่มมีกลิ่น สามารถกลับเป็นปกติได้ด้วยการดูแล	
Stage III โรคปริทันต์ระยะกลาง มีการติดเชื้อแทรกซ้อน เหงือกแดงและมีเลือดซึม เจ็บช่องปากมากขึ้น ลมหายใจมีกลิ่นเหม็น อาจไม่สามารถกลับเป็นปกติได้	
Stage IV โรคปริทันต์ระยะสูง ติดเชื้อลุกลามทำลายเหงือกและฟัน แบคทีเรียอาจเข้าสู่กระแสเลือด ไม่ทำลายไต ตับ และหัวใจได้	

จัดจำหน่ายโดย
Pedex
PED EX CO., LTD.
บริษัท พัฒน์ เทคโนโลยี จำกัด

Before After

TROPICLEAN fresh breath made easy!
CLEAN TEETH GEL
Oral Care WATER ADDITIVE
Instant Fresh FOAM

PREVENTION WORKS

Shaping the future of swine health

For Professional people with a passion for pigs

“สำหรับชาวหมูมืออาชีพ”

Boehringer
Ingelheim

MICRO-AID®
ไมโคร-เอ็ด®

ผลิตภัณฑ์...เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ไมโคร-เอ็ด®

ผลิตภัณฑ์กำจัดกลิ่นและแก๊สแอมโมเนียภายในฟาร์ม

- ปรับปรุงสภาพแวดล้อม
- ลดกลิ่นที่เกิดจากสิ่งขับถ่ายและบ่อน้ำเสีย
- ลดตะกอนจากมูลในบ่อน้ำทิ้ง
- ลดระดับแก๊สแอมโมเนียและแก๊สไฮโดรเจนซัลไฟด์
- เพิ่มประสิทธิภาพการใช้อาหารและการเจริญเติบโต
- สร้างสภาวะที่ต่อสู้อุณหภูมิและฝุ่นละออง

จัดจำหน่ายโดย
บริษัท เวท อะกริเทค จำกัด
28/92 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ต.บางตลาด
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
โทร: 0-2575-5777-86 แฟกซ์: 0-2575-5790

ผลิตโดย
Distributors Processing Inc. (DPI)
17656 Avenue 168 Porterville,
CA 93257 USA

ลดกลิ่น...แต่
ไม่ลดต้นทุน

zoetis

PFIZER
ANIMAL
HEALTH
IS NOW
ZOETIS

จากประสบการณ์ 60 ปีที่ผ่านมาจาก Pfizer Animal Health ตลอดการดำเนินงานในธุรกิจสัตวแพทย์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่างๆ และตอนนี้ท่านจะได้ใช้เราในชื่อ Zoetis. ชื่อที่ขึ้นเพื่อเป็นเกียรติคุณและแสดงความภาคภูมิใจในผู้ใช้งาน ด้วยความมุ่งมั่นในการจัดหาวัสดุชิ้นและบริการที่เป็นที่เชื่อถือได้ในการดูแลสุขภาพของสัตว์โลก ณ วันนี้คือ Zoetis และอยู่ที่นี่เพื่อช่วยท่านสร้างความแตกต่าง เพราะเราไม่คิดว่าท่านกำลังดำเนินธุรกิจที่สำคัญ และเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าท่านเป็นผู้ใช้งานจริง ขอเชิญท่านเยี่ยมชมเว็บไซต์ Zoetis.com.

เพื่อสัตว์ เพื่อสุขภาพ เพื่อคุณ

zoetis

มีท แอส มีลส์

โฮลลิสติก

ความนุ่มอร่อยใหม่!

สายพันธุ์ไหน ก็ **เชลฟ์ความสุข** ร่วมกันได้

- ดุดซึบกลิ่นมูลให้ลดลง
- เสริมระบบภูมิคุ้มกันในร่างกาย
- บำรุงผิวหนังและขนให้เงางาม
- ยับยั้งการเสื่อมของข้อต่อ
- เสริมความสมดุลระบบทางเดินอาหาร

การันตีด้วยรางวัลคุณภาพ **Best Thai Brand 2014** และ **Thailand Trust Mark**

รางวัลผู้ประกอบการธุรกิจดีเด่น นับเป็นรางวัลสูงสุดที่รัฐบาลมอบให้ เพื่อแสดงถึง ภาพลักษณ์คุณภาพ และ มาตรฐานสินค้าไทยในตลาดโลก

PRIME MINISTER'S
BUSINESS ENTERPRISE
AWARD 2014

BETAGRO

เบตาโกร

สัญลักษณ์ของอาหารคุณภาพ

เครื่องหมายที่คุณเชื่อถือได้เพื่อความสะอาด
ภายใต้การควบคุมคุณภาพการผลิตครบวงจร
ที่สำคัญเราตรวจสอบย้อนกลับทุกขั้นตอน
ให้คุณแน่ใจได้ทุกครั้งที่คุณเห็นสัญลักษณ์เบตาโกร
ว่าทุกมือที่ทาน...ทุกจานที่เสิร์ฟ...
หมายถึงคุณภาพ

เบตาโกร เพื่อคุณภาพชีวิต

www.betagro.com

- ✓ เนื้อหมูอนามัย
- ✓ เนื้อไก่อนามัย
- ✓ ไข่ไก่อนามัย

Betagro Contact Center: 0-2833-8333
E-mail: Contactcenter@betagro.com

S★Pure 100-100%

